

Miljøtilladelse til svineproduktionen på Gl. Kirkevej 21, 6500 Gråsten

Meddelt d. 29-02-2024

§ 16 b med
BAT

Lovbekendtgørelse nr.
520 af 1. maj 2019 om
husdyrbrug og
anvendelse af gødning
m.v. med senere
ændringer

Meddelt af Erhverv & Affald
Sønderborg Kommune

Indhold

Datablad	1
Baggrund og læsevejledning	2
DEL 1- AFGØRELSE	3
1) Kommunens afgørelse.....	3
2) Baggrund for afgørelse.....	5
3) Lovgrundlag	6
4) Udnyttelsesfrist.....	6
5) Andre afgørelser, tilladelser og dispensationer.....	6
6) Retsbeskyttelse	7
7) Vilkår for husdyrbruget	8
DEL 2 – KOMMUNENS VURDERING OG BAGGRUND FOR AFGØRELSE	15
8) Reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT).....	15
9) Maksimal deposition af ammoniak til kategori 1- og 2-natur, samt påvirkning af bilag IV- arter	15
10) Kommunens vurdering og begrundelse for afgørelse.....	15
11) Vurdering af erhvervsmæssig nødvendighed.....	18
12) Indretning og drift.....	19
13) Fastsættelse af vilkår.....	22
14) Samlet vurdering.....	23
15) Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	23
16) Kommunens bilag	24
MILJØANSØGNING	50

Datablad

<p>Husdyrbruget</p> <p>Bedrift Cvr 44055627</p> <p>Husdyrbrugets navn GI Kirkevej 21 AKTUEL</p> <p>Beliggenhedsadresse GI Kirkevej 21</p> <p>Postnummer 6300</p> <p>By Gråsten</p>		<p>Konsulent</p> <p>Konsulent Cvr 25160428</p> <p>Konsulent virksomhedsnavn Landboforening Syd</p> <p>Konsulentnavn Ulla Refshammer Pallesen</p> <p>Konsulentadresse Jens Terp-Nielsens Vej 13</p> <p>Konsulentpostnummer 6200</p> <p>Konsulentby Aabenraa</p> <p>Konsulenttelefon 61558262</p> <p>Konsulent-email upa@landbosyd.dk</p>	
<p>Ansøger</p> <p>Ansøgnavn Tummelsbjerg P/S, Jacob er kontaktperson</p> <p>Ansøgeradresse Tummelsbjerg 1</p> <p>Ansøgerpostnummer 6300</p> <p>Ansøgerby Gråsten</p> <p>Ansørgertelefon 52388346</p> <p>Ansøger-email wild1997@live.dk</p>		<p>Ejendom</p> <p>Ejendomsnummer 5400007046</p> <p>CHR numre 95070</p> <p>Matrikler på ejendomsnummer</p> <p>Matrikel: 1518a - Rinkenæs Ejerlav, Rinkenæs</p> <p>Matrikel: 5 - Rinkenæs Ejerlav, Rinkenæs</p>	
Biaktivitet		Ingen	
<p>Tilladelsen er udarbejdet af:</p> <p>Sønderborg Kommune</p> <p>Erhverv & Affald Teknik, Miljø & Bæredygtighed Rådhusstorvet 10 6400 Sønderborg</p>		<p>Sagsbehandler: Sussanne Bigum Mortensen</p> <p>Sag nr.: 23/66348</p> <p>KS: ANTN</p>	

Baggrund og læsevejledning

Ansøgeren har ansvaret for at udarbejde miljøansøgningen. Vurderingerne af miljøansøgningen er et resultat af en stjernehøring af kommunens relevante afdelinger samt dialog med ansøger i forbindelse med sagsbehandlingen. Materialet danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

Miljøtilladelsen er opdelt i del 1, del 2 og del 3.

Del 1 - Kommunens afgørelse er rammerne for den godkendte produktion beskrevet, baggrund for afgørelsen, og vilkår der er stillet for at sikre, at udvidelsen og produktionen kan foregå uden at miljøet og omgivelserne påvirkes væsentligt.

Del 2 er Kommunens vurdering af det ansøgte og begrundelse for afgørelse og de stillede vilkår, samt en samlet vurdering. Del 2 indeholder også oplysninger om offentlighed, høringer og klagemulighed.

Kommunens vurderinger tager afsæt i den indsendte miljøansøgning og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk

Del 3 er en miljøansøgning, som er indsendt af ansøgers konsulent.

DEL 1- AFGØRELSE

1) Kommunens afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler miljøtilladelse efter husdyrbruglovens § 16 b på GI Kirkevej 21, 1518a - Rinkenæs Ejerlav, Rinkenæs til ændring af svineproduktion med de stillede vilkår.

Miljøtilladelsen omfatter hele husdyrbruget.

Der godkendes følgende produktionsarealer:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1. L/D-stald - ændres til smågrise+heste mv.	1152	Mekanisk ventilation	6 m	(#623100) Flexgruppe: Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	32
				(#519439) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	320
Stald 2. F-stald - ændres til smågrisestald	1215	Mekanisk ventilation	6 m	(#619762) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50%/50%)	0	233
				(#519443) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	15
				(#519441) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	456
Stald 4. D-stald - ændres til flexstald	691	Mekanisk ventilation	6 m	(#519447) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	0	447
Stald 3. Kombist. - ændres til smågrise/flexstald	723	Mekanisk ventilation	6 m	(#519452) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	211
				(#519450) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	0	228
Stald 5. Toklimastald - lovliggørelse af gulv	864	Mekanisk ventilation	6 m	(#519456) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	567
Stald 6. Toklimastald	268	Mekanisk ventilation	6 m	(#519459) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	155
Stald 7. Smågrisestald med gyllekøling	1310	Mekanisk ventilation	6 m	(#519462) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	965
Sum						3629

I alt 3.629 m²

De godkendte produktionsarealer i staldanlægget kan med denne miljøtilladelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne.

Med denne tilladelse reduceres i produktionsarealet primært i stald 1. Se en oversigt over staldarealet i figur 1.

Der godkendes følgende flexgrupper:

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen	
Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv
Heste. Dybstrøelse	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv
Får og geder. Dybstrøelse	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv

Stald 1: Flexgruppe Heste, får og geder, Dybstrøelse

Stald 3: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv

Stald 4: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv

Der godkendes følgende eksisterende gødningsopbevaringsareal:

Gyllebeholder 1: 4.150 m³ gødningsopbevaring til flydende husdyrgødning.

Der godkendes følgende projekterede anlæg:

- 2 Fodersiloer med en diameter på maks. 2,4 m og en højde på op til ca. 10 m
- Ny afhentningsbeholder
- Der **lovliggøres**, at der i halvdelen af stald 3 og i hele stald 5 er blevet støbt op i gyllekanalerne, så ca. halvdelen af arealet i stierne er med fast gulv uden kumme under, hvor der tidligere har været fuld kumme under stierne

Andre godkendelsespligtige driftsbygninger, anlæg, m.v.

- Ingen

Figur 1. Oversigtskort over produktionsarealer (rød) og gødningsopbevaringsanlæg (blå)

1.1.

Dispensation

Der er ingen dispensationer i forbindelse med denne tilladelse.

2) Baggrund for afgørelse

Sønderborg Kommune har den 30-08-2023 modtaget en ansøgning om miljøtilladelse af husdyrbruget på GI Kirkevej 21, 6300 Gråsten. Ansøgningen er indsendt for at få godkendt de eksisterende produktionsarealer til fri produktion efter de gældende regler. Der er lavet en beregning over gyllekølingen og den køleeffekt som anlægget skal køre med for at opnå den nødvendige ammoniakreduktion i stald 7 med en ammoniakreducerende effekt svarende til 21,6 %.

Sønderborg Kommune meddeler tilladelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Sønderborg Kommune vurderer at miljøtilladelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og

drift af husdyrbruget, sikre at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Tilladelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, skema 234519 version 1 og miljøansøgningen i del 3.

Sønderborg kommune har ikke haft yderligere bemærkninger til beskrivelserne i miljøansøgningen.

3) Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Lovbek. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 443 af 26. april 2023, samt miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Miljøtilladelsen er kun en del af det retsgrundlag som husdyrproduktionen er underlagt.

Husdyrbruget har en ammoniakimmission på mere end 750 kg NH₃/år og er derfor omfattet af husdyrbruglovens § 16 b. Husdyrbruget er ikke godkendelsespligtigt og Sønderborg Kommune er tilsynsmyndighed.

4) Udnyttelsesfrist

Miljøtilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt. Tilladelsen anses som udnyttet idet det er et eksisterende produktionsanlæg der gives tilladelse til. Hvis tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

5) Andre afgørelser, tilladelser og dispensationer

Sønderborg Kommune gør opmærksom på, at den meddelte tilladelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen.

De tilladte siloer til korn- og foderopbevaring kræver ikke byggetilladelse.

Ophør IE-virksomhed

Ved ophør af IE-husdyrbrug finder Jordforureningslovens §38 k stk. 1 anvendelse jf. Husdyrgodkendelseslovens §51 stk. 3. Der skal således foretages en vurdering af jordens og grundvandets forureningstilstand som følge af IE-aktiviteten. Hvis der ikke ved driften af husdyrbruget har været anvendt relevante farlige stoffer, der kan give anledning til jord- eller grundvandsforurening, skal der som udgangspunkt ikke foretages målinger i forbindelse med vurderingen.

Sønderborg Kommune vurderer, at der ikke har været anvendt, fremstillet eller frigivet relevante farlige stoffer på husdyrbruget på en måde er giver anledning til jord- eller grundvands-forurening.

Ejer af ejendommen samt tidligere ejer har oplyst, at der i husdyrproduktionen, er indgået følgende potentielt forurenende stoffer: dieselolie, fyringsolie, pesticider samt medicin til behandling i dyreholdet. Anvendelse og opbevaring af dieselolie og fyringsolie er sket i henhold til forskrifterne, og der er ikke kendskab til uheld med spild af olie til jord/grundvand. Medicin er opbevaret og bortskaffet efter forskrifterne. Pesticider er i forbindelse med driften opbevaret i et aflåst rum uden afløb.

På den baggrund vurderer Sønderborg Kommune, at der ikke er risiko for, at husdyrbruget har givet anledning til forurening af jorden eller grundvandet på Gl. Kirkevej 21. Der træffes hermed afgørelse om ikke at meddele påbud om yderligere undersøgelser/målinger. Ikke-påbuddet meddeles i henhold til ¹Jordforureningslovens¹ §38k stk. 3.

Sønderborg Kommune vurderer således, at der ikke er grundlag for at meddele påbud om undersøgelser mv. efter Jordforureningslovens regler.

6) Retsbeskyttelse

Med denne miljøtilladelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning.

Sussanne Bigum Mortensen
Erhverv og Affald
Sønderborg Kommune

¹ LBK nr. 282 af 27/03/2017: Bekendtgørelse af lov om forurennet jord

7) Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i denne miljøtilladelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøtilladelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne miljøtilladelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen.

Generelle vilkår

- 1) Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet i husdyrgodkendelse.dk skema nr. 234519
- 2) Miljøtilladelsen skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt. Indholdet skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår i miljøtilladelsen skal være medarbejderne bekendt

Produktionsareal

- 3) Stalde, produktionsarealer og produktionstype skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel A, dyrene skal være placeret i de med rødt markerede stalde, se figur A.

Tabel A. Stalde, produktionsareal og produktionstype

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1. L/D-stald - ændres til smågrise+heste mv.	1152	Mekanisk ventilation	6 m	(#623100) Flexgruppe: Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	32
				(#519439) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	320
Stald 2. F-stald - ændres til smågrisestald	1215	Mekanisk ventilation	6 m	(#619762) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/50%)	0	233
				(#519443) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	15
				(#519441) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	456
Stald 4. D-stald - ændres til flexstald	691	Mekanisk ventilation	6 m	(#519447) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	0	447
Stald 3. Kombist. - ændres til smågrise/flexstald	723	Mekanisk ventilation	6 m	(#519452) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	211
				(#519450) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	0	228
Stald 5. Toklimastald - lovliggørelse af gulv	864	Mekanisk ventilation	6 m	(#519456) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	567
Stald 6. Toklimastald	268	Mekanisk ventilation	6 m	(#519459) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	155
Stald 7. Smågrisestald med gyllekøling	1310	Mekanisk ventilation	6 m	(#519462) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	965
Sum						3629

Figur A. Oversigt over ejendommens produktionsanlæg

Egenkontrol

Ressourceforbrug

- 4) Vand- og elforbrug, og hvad der evt. er foretaget for at reducere det, skal registreres årligt.

Gyllekøling

- 5) Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.
- 6) Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 1 uge.
- 7) Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Håndtering af husdyrgødning

- 8) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle
- 9) Påfyldning af gylle til vogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Hvis påfyldningen af gylle sker med selvlæssende fyldetårn eller tilsvarende metode til at undgå spild, er der ikke krav om påfyldeplads.

Ressourceforbrug

- 10) Hvis husdyrbrugets vandforbrug har væsentlige udsving, skal ejer sende en redegørelse til miljømyndigheden. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af, hvad der ligger til grund for udsvinget, og hvilke tiltag der sættes i værk for at reducere vandforbruget.
- 11) Senest hvert 6. år efter godkendelsen er taget i brug skal ejer kunne redegøre for hvilke energibesparende tiltag der er mulige, og hvilke han agter at gennemføre, med henblik på at optimere energiforbruget.

Øvrige emissioner (lugt, støj, lys og støv)

Lugt

- 12) Ejendommen og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre.

Støj

- 13) Bidraget fra landbruget med adressen GI Kirkevej 21, 6300 Gråsten til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 Lørdag kl. 14.00 - 22.00 Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00 – 07.00
	dB(A)	dB(A)	dB(A)
Det åbne land	55	45	40
Byzone	45	40	35
Samlet bebyggelse	45	40	35

Tabel B. Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A)

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkåret fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over

firmaer/personer, der er godkendte til at "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Lys

- 14) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Støv

- 15) Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Vurderingen foretages af tilsynsmyndigheden.

Fluer og skadedyr

- 16) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, m.v. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre levemuligheder for rotter.
- 17) Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

BAT

- 18) Gyllekanalerne i staldafsnit 7 - i alt 814 m² - skal være forsynet med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
- 19) Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 29,5 W/m².
- 20) Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.
- 21) Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- 22) Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- 23) Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Reststoffer, affald og naturressourcer

Spildevand

- 24) Vask af maskiner, redskaber og transportvogne skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder. Alternativt kan rengøringen foregå på arealer, hvor der er vegetation.

Olie og diesel

- 25) Tankning af diesel skal ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Tankningen skal ske under opsyn.

Kemikalier og andre stoffer

- 26) Kemikalier, rengøringsmidler, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares således, at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis de sker udslip.

Døde dyr

- 27) Døde dyr skal opbevares overdækket og på betonspalter eller andet tilsvarende underlag. Opbevaringen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener og må ikke medføre uhygiejniske forhold.
- 28) Der skal på bedriften forefindes en beredskabsplan der skal være tilgængelig for samtlige medarbejdere. Beredskabsplanen skal opdateres minimum hver 2.
- 29) De eksisterende levende hegn og beplantninger på figur B markeret med orange skal bevares og vedligeholdes, dvs. udgået, væltet eller af anden årsag fjernet beplantning skal erstattes med ny beplantning. Beplantningerne skal indeholde mindst 20% træer, der med tiden mindst når en højde på 15-20 meter, fx ahorn, eg, ask eller poppel.
- 30) Beplantninger ud til offentlig vej må beskæres, så trafik på vejen kan foregå uhindret.
- 31) Beplantningen vist med lilla skal bevares som beskrevet i vilkår 29, dog må der fjernes ca. 5 m af den vestligste del af beplantningen (den del der er uden for den lilla markering), så indkørslen bliver bred nok til, at lastbiler kan køre ind og ud ad overkørslen.

Figur B: Bilag til beplantningsvilkår

DEL 2 – KOMMUNENS VURDERING OG BAGGRUND FOR AFGØRELSE

8) Reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT)

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniak- og lugtemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniakemission, der må komme fra husdyrbruget. I det digitale ansøgningsskema (nr. 234519) fra husdyrgodkendelse.dk ses at det samlede BAT krav er på 3.022 kg N pr. år, og den faktiske ammoniakemission fra husdyrbruget er på 3.022 kg N pr. år. Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk at der anvendes BAT i forhold til ammoniakemission.

9) Maksimal deposition af ammoniak til kategori 1- og 2-natur, samt påvirkning af bilag IV- arter

Kommunalbestyrelsen skal ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug sikre, at kravene om totaldeposition for ammoniak efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 26 og 27 overholdes (jf. samme bekendtgørelses § 39 stk. 7).

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøansøgningens afsnit 2.5, at ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1, 2 og 3 natur, ligesom det vurderes, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Ligeledes vurderes det, at projektet ikke medfører ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

10.1.

10) Kommunens vurdering og begrundelse for afgørelse

Landskabelige værdier

Staldanlægget og gyllebeholderen ligger i Sønderborg Kommune lige nordøst for Rinkenæs. Husdyrbruget ligger i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder. Det nærmeste lokalplanområde er beliggende ca. 620 m mod øst: Lokalplan 58, Sønderborg, boligformål ved Vårhøj i Rinkenæs. Nærmeste byzone er samme boligområde. Den nærmeste afgrænsede landsby er Rinkenæs, som er beliggende mod sydvest.

Nærmeste beboelse, er beliggende ca. 185 m mod vest.

Husdyrbruget er beliggende inden for kystnærhedszonen.

Ejendommens landskabelige forhold samt en vurdering heraf, fremgår af Miljøansøgningens afsnit 2.4.1.

Sønderborg Kommune vurderer at idet der kun sker udvidelse i form af ændret indretning af de eksisterende stalde, vil projektet ikke påvirke kulturarv eller landskabet negativt. De to nye siloer er beliggende op til eksisterende bygninger og vurderes dermed ikke at have en væsentlig indvirkning på landskabet.

Vær opmærksom på, at tidligere stillede vilkår i forhold til beplantning, materialer og lignende skal være opfyldt.

Natur og bilag IV –arter

- 10.2. Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne i miljøansøgningens afsnit 2.5, at ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1, 2 og 3 natur, ligesom det vurderes, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Ligeledes vurderes det, at projektet ikke medfører ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

10.3.

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne i miljøansøgningen, at den ansøgte ændring i eksisterende stalde ikke indebærer væsentlig virkning på jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

10.4.

Øvrige emissioner og gener

Lugt for omboende

Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, miljøansøgningens afsnit 2.6, viser at alle geneafstande er overholdt.

Lys

Det vurderes ud fra miljøansøgningens afsnit 2.7.4, at belysning ikke kan påvirke nærmeste naboer væsentligt, pga. placering og afstanden til naboerne.

Støv

Sønderborg Kommune vurderer ud fra miljøansøgningens afsnit 2.7.3, at der praktiseres BAT på støvemissioner idet foder blæses ind i siloerne, hvorfra det ledes ud i staldene gennem rørsystem. Der er støvcykloner på alle siloer.

Støj

Sønderborg Kommune vurderer ud fra miljøansøgningens afsnit 2.7.1, at der praktiseres BAT på støjgener i det foderanlæg ikke kan høres uden for bygningerne. Støjkilder fremgår af bilag 1 i miljøansøgningen. Det er muligt, at noget af ventilationen i stald 1 slukkes i forbindelse med, at produktionsarealet i stalden reduceres, hvilket vil betyde mindre støj fra denne kilde. Nye kilder til støj vil blive indblæsning af foder i de nye siloer, samt aktiviteter i forbindelse med den nye afhentningsstank. Tankbilernes pumpesystem er meget lidt støjende, med der vil komme flere transporter op langs vestsiden af staldene efter etableringen af den nye afhentningstank.

Døde dyr

Sønderborg Kommune vurderer ud fra afsnit 2.8.1 i miljøansøgningen, at opbevaring af døde dyr opfylder BAT ved at døde dyr lægges på opsamlingsplads ved den lejede gyllebeholder øst for Gl. Kirkevej. Større enkeltdyr lægges på spalter under kadaverkap og mindre smågrise opbevares i plastcontainere. Døde dyr tilmeldes til afhentning via app på mobiltelefonen. Daka afhenter efterfølgende hverdag. Daka genanvender de døde dyr som råvarer i biodiesel- og kødbenmelsproduktion.

Skadedyr

De beskrevne bekæmpelsestiltag under punkt 2.7.5 i miljøansøgningen vurderes, at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr eller menneskers sundhed.

Transporter

Antallet af transportere er stigende fra 896 til 1071 pr.år. Sønderborg Kommune vurderer ud fra miljøansøgningens afsnit 2.7.6, at ændringen i transportere ikke vil have negativ indflydelse på omgivelserne, da der ikke ligger nabobeboelser i umiddelbar nærhed til overkørslerne til Gl Kirkevej og Melskovvej.

Ansøger har i forbindelse med behandling af indkomne høringssvar oplyst at det tilstræbes at tage hensyn til naboer ved bla. at informerer (PT via landbrugets side på FB) naboer når der fx skal køres gylle ud. Det er maskinstation til at udføre arbejdet, da de besidder det nyeste grej til udbringning samt har mulighed for at køre gyllen ud over få dage og dermed forhåbentlig være til færre gener. Ansøger sørger for at rydde op og rengøre vejen efter endt arbejde.

Ansøger oplyser at mht. arbejdet i marken er dette afhængigt af vejret

Medarbejdere er informeret om at køre efter forholdene og tage hensyn til medtrafikanter.

Samlet vurdering

Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af den store afstand til nabobeboelser, og de beskrevne tiltag for begrænsningen af gener og emissioner, at der ikke vil forekomme væsentlige gener for omgivelserne.

Etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget inden for de seneste 8

år

10.5. Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre driftssituationer. Tabel 1 viser den samlede ammoniakemission fra det ansøgte projekt, og meremissionen der kommer fra husdyrbruget i forhold til 8 års driften og nudriften.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2640,6	381,2	3021,8
Nudrift	4246,5	381,2	4627,7
8 års-drift	4246,5	381,2	4627,7

Tabel 1. Emission i 8. års, nudrift og ansøgt drift

8 års drift og nudrift

De tilladte produktionsarealer på husdyrbruget har været uændret de sidste 8 år. Produktionstilladelsen er en revurdering fra 2021 af en § 12 miljøgodkendelse med tilhørende tillæg meddelt efter Husdyrbrugloven til 800 årssøer med smågrise til 7,2 kg, 28.000 smågrise 7,2-30 kg, 600 polte/slagtesvin 30-107 kg. Sohødet på husdyrbruget er ifølge CHR-registeret ophørt 30. april 2023. Op til nedlukningen var der fuld produktion med ca. 750 årssøer smågrise og polte. Der er fortsat smågrise og polte-/slagtesvin på husdyrbruget.

Ansøgt drift

Dyreholdet ændres så der i stedet kan produceres smågrise og polte/slagtesvin i sostaldene. Pga. Nærhed til Rinkenæs by og lugtgeneafstanden, kan alle stalde dog ikke udnyttes fuldt ud. Der er i tidligere ejers tid sket ændringer af gulvtypen i dele af stald 3 og i stald 5, uden at dette har været godkendt. Disse ændringer ansøges derfor lovliggjort nu. I halvdelen af stald 3 og i hele stald 5 var der tidligere fuldspaltegulv. Her er en del af gyllekanalerne på et tidspunkt blevet støbt til, så ca. halvdelen af arealet i stierne er med fast gulv uden kumme under. Disse produktionsarealer er derfor vist som "nye". I Stald 2 kommer der et lidt større produktionsareal, end der har været hidtil, og dette yderligere areal er derfor også angivet som "nyt". I de øvrige sostalde, der ændres til smågrisestalde og flexstalde til smågrise og slagtesvin, sker der udelukkende ændring af inventar og/eller reduktion af produktionsarealet, hvorfor staldene må indgå i beregningerne som eksisterende stalde.

11) Vurdering af erhvervsmæssig nødvendighed

Sønderborg Kommune vurderer, at miljøtilladelse til at ændre i anvendelsen af eksisterende staldes produktionsarealer samt etablering af to nye siloer der understøtter foderbehov til dyreholdet, anses at være erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommen.

12) Indretning og drift

Anvendelse af BAT

BAT er en fællesbetegnelse for teknik, som kan begrænse forurening fra stalde eller lager. Teknik, der har opnået betegnelsen BAT, er også vurderet med hensyn til miljø, økonomi (hvis nybyggeri) og dyrevelfærd.

12.1.

Ejendommens BAT-redegørelse kan ses i en uddybet form i miljøansøgningens afsnit 2.11.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at det vejledende BAT-krav for ammoniak overholdes. Der er foretaget en manuel BAT-beregning, idet Husdyrgodkendelse.dk ikke kan beregne BAT, når der ændres på ammoniakreduktionseffekten af en teknologi, der er benyttet i nudrift.

Kommunens vurdering

Gyllekølingseffekten er tidligere godkendt med følgende vilkår: "Gyllekanalerne i stald 7/ ST-78347, i alt 814 m², skal være forsynet med gyllekølingsanlæg. Anlægget skulle i den tidligere beregning køre med en effekt på minimum 34,3 W/m² for at opnå en ammoniakreduktion på 29,6 %. Samlet skulle køleeffekten i den tidligere beregning være mindst 27920,2 W på staldanlægget.

Ud fra det nuværende kendskab til effekten, vil de 29,6 % svare til 24,5 % ammoniakreduktionseffekt.

Ansøger har derfor indtastet 24,5 % ammoniakreduktionseffekt i 8 års drift og nudrift. I ansøgt drift er der indtastet en effekt på 21,6 %, idet det er den nødvendige effekt for at overholde BAT-kravet. Effekten nedsættes lidt pga. ændring til smågrise i nogle af staldene. Dette skyldes, at den faktiske ammoniakemission fra smågrise er lidt mindre end BAT-kravet (emissionsfaktoren er 0,56 kg NH₃-N/m² og BAT-kravet er 0,58 kg NH₃-N/m² for mindre udvidelser på under 2.600 m²). BAT-beregningen er foretaget manuelt i miljøansøgningen.

Det samlede BAT-krav for stalde og lagre er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 3.022 kg NH₃-

12.2.

N/år og ammoniakemissionen er på 3.022 kg NH₃-N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt.

Udnyttelse af energi- og råvareforbruget

Af miljøansøgningens afsnit 2.8.3-2.8.6 fremgår ejendommens forbrug af råvarer.

12.3.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at det angivne forbrug af råvarer svarer til en ejendom med den angivne produktion og driftsform.

Håndtering af affald

Typer af affald er beskrevet i miljøansøgningens afsnit 2.8.2.

Husdyrbruget skal sortere sit affald og sikre, at mest muligt affald bliver sorteret fra til genbrug, genanvendelse og anden endelig materialenyttiggørelse. Affald som ikke kan genanvendes skal håndteres som forbrændingseget, deponeringseget eller farligt affald i henhold til Sønderborg Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Sønderborg Kommune har indført en obligatorisk henteordning for virksomheders farlige affald (Sonfor-Kemi). Det er muligt, at benytte en privat indsamlingsordning for farligt affald, men virksomheder, der vælger en privat løsning, skal søge om fritagelse fra den kommunale ordning på kommunens hjemmeside. Tilmelding til Sonfor-kemis ordning for husdyrbrug skal ske på www.sonfor.dk/serviceordning/

Husdyrbruget skal håndtere sit affald efter reglerne i affaldsbekendtgørelsens og affaldsaktørbekendtgørelsen. Det betyder, at husdyrbruget skal sortere deres erhvervsaffald og aflevere det til en godkendt affaldsmottager med henblik på genbrug, genanvendelse eller anvendelse til anden endelig materialenyttiggørelse.

Ifølge affaldsbekendtgørelsen defineres erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse som værende:

- Glasaffald
- Metalaffald
- Plastaffald
- Papiraffald
- Papaffald
- Træaffald
- Genanvendeligt farligt affald, herunder batterier og elektronik
- Genanvendeligt PVC-affald
- Andet affald, der er egnet til materialenyttiggørelse, fx byggeaffald og have-/parkaffald.

Husdyrbruget skal sikre en høj reel genanvendelse af affaldet og skal på anmodning fra kommunen kunne dokumentere, at affaldet bliver leveret til et godkendt affaldshåndteringsanlæg, som sikrer, at de enkelte affaldsfraktioner reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt. Dokumentationen kan være fra behandlingsanlægget.

Ovenstående findes i affaldsbekendtgørelsens § 61.

Virksomheder kan aflevere affaldet til:

- Et genanvendelses anlæg eller et anlæg, som forbereder affald til genbrug, der er registreret i Affaldsregistret.

- En indsamlingsvirksomhed, der er registreret i Affaldsregistret.
- En virksomhed, som kan undlade at lade sig registrere efter bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.
- Et kommunalt behandlingsanlæg, der er registreret i Affaldsregistret.
- En kommunal genbrugsplads eller en kommunal ordning efter affaldsaktørbekendtgørelsens § 11.
- En frivillig tilbagetagingsordning, jf. affaldsbekendtgørelsen.

Du kan læse mere i § 24 i affaldsaktørbekendtgørelsen.

Sønderborg Kommune vurderer, at husdyrbrug kan producere farligt affald, herunder for eksempel:

- Oliefiltre
- Batterier
- Spildolie
- Pesticider
- Spraydåser
- Kanyler
- Kemikalierester
- Rester af kunstgødning
- Giftrester (også rottegift)
- Medicinrester
- Lysstofrør

Opbevaring af farligt affald kan udgøre en miljørisiko.

Kommunens vurdering

Ejendommen er omfattet af § 16b og er derfor omfattet af miljøministeriets affaldsregulering og Sønderborg Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald. Husdyrbruget skal derfor også være tilknyttet kommunens ordning for håndtering af farligt affald eller have aftale med en anden godkendt indsamler eller behandlingsanlæg, såfremt der opstår farligt affald på husdyrbruget.

Der stilles ikke yderligere vilkår.

13) Fastsættelse af vilkår

Kommunen skal på grundlag af vurderingen af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet fastsætte vilkår for at sikre, at udvidelsen og produktionen kan foregå uden, at miljøet og omgivelserne påvirkes væsentligt. Godkendelser og tilladelser skal i alle tilfælde indeholde de vilkår, som er nævnt i nr. 1-6.

Produktionsarealets størrelse i m² med angivelse af dyrearter og dyretyper, staldsystemer og teknologi

13.1. Der stilles vilkår til produktionsarealerne for at sikre, at produktionen foretages som beskrevet.

Anvendelse af ammoniakreducerende virkemidler

13.2. Der stilles vilkår til anvendelse af gyllekøling, se vilkår 18-23.

Anvendelse af ammoniakreducerende virkemidler der ikke findes på teknologilisten

Ikke beskrevet.

13.4.

Anvendelse af lugtreducerende virkemidler der ikke findes på teknologilisten

13.5. Ikke beskrevet.

Placering og udformning af ny bebyggelse (pkt. 5)

Der opføres ikke nye bygninger. Der opføres to nye siloer på ca. 300 ton, ca. 14 m høje i galvaniseret stål (opstillet syd for halmladen på betonplatform) og en afhentningstank som vist i figur 2.

Figur 2: Placering af siloer og afhentningstank

Beplantning om ny bebyggelse (pkt. 6)

Der opføres ikke nye bygninger derfor er der ikke vurderet på etablering af beplantning.

13.6. Ressourceforbrug

Der stilles vilkår til energi- og vandforbruget.

13.7.

14) Samlet vurdering

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget, er det Sønderborg Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-. Ammoniak-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv

15.1.

15) Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

Partshøring

Et resume og et link til udkast til miljøtilladelse blev den 05-01-2024 udsendt til høring hos naboer (ejere og beboer) inden for konsekvensområdet for lugt (985 m) og skønnede parter i sagen, ansøger selv og ansøgers konsulent.

15.2. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 14 dage frem til og med den 19. januar 2024.

Partshøringen gav 9 tilbagemeldinger hvoraf de 3 var positive.

Høringssvarene er behandlet i bilag 2 – Behandling af høringssvar. Høringssvarene har ikke ført til ændrede vilkår.

Annoncering af afgørelse

Miljøtilladelsen efter husdyrbrugloven er offentliggjort på Sønderborg Kommunes hjemmeside www.sonderborgkommune.dk den 29. februar 2024. Der er efterfølgende orienteret kort herom i Sønderborg Ugeavis.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. husdyrbruglovens § 76.

- 15.3. Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via klageportalen, som du finder et link til på forsiden af <https://naevneneshus.dk/>.

Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID eller Mit-ID.

Klagen sendes gennem klageportalen til Sønderborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Sønderborg Kommune.

Sønderborg Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb den 28-03-2024.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Sønderborg Kommune i klageportalen.

Sønderborg Kommune kan oplyse, at det af husdyrbruglovens § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøtilladelsen inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko.

Når Sønderborg Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

- 15.4. Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

Civilt søgsmål

Du kan indbringe denne afgørelse for domstolene, jævnfør husdyrbruglovens § 90. Ønsker du at prøve afgørelsens gyldighed ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

16) Kommunens bilag

Bilag 1

Situationsplan

Bilag 2

Behandling af høringsvar i forbindelse med ændring af svineproduktionen på Gl. Kirkevej 21, 6300 Gråsten

Herunder er de 6 negative indkomne høringsvar behandlet. Høringsvar er markeret med sort tekst og kursiv og kommunens kommentarer er markeret med rød tekst. Sidst i dokumentet er ansøgers kommentarer til høringen indsat med blå skrift.

De indkomne emner er:

1. **Lugt og fluer**
2. **Transport, støj og lysgener**
3. **Dyrevelværd**
4. **Generel bekymring for miljøreglerne ikke overholdes**
5. **Utilfredshed med høringsfrist**
6. **Landskabsforhold**
7. **Tab af ejendomsværdi**
8. **Ammoniakupåvirkning, Rødlister, Biodiversitet og bilag IV-arter**
9. **Natura 2000**
10. **Sprøjtegift**
11. **Drikkevandsboringer**
12. **Overfladevand**

1. **Lugt og fluer**

Høringsvar 1: Jeg har nøje gennemgået ansøgningen vedrørende udvidelse af produktionen på det nævnte husdyrbrug og ønsker at fremlægge mine synspunkter og bekymringer i forbindelse med dette projekt.

Efter grundig overvejelse og vurdering af de oplysninger, der er præsenteret i ansøgningen, ønsker jeg at give udtryk for, at jeg ikke støtter forslaget om udvidelse af produktionen af smågrise og polte/slagtesvin på ejendommen.

Min bekymring for lugtgener og trafikmønsteret forbliver relevant, da det også har indflydelse på både miljøet og dyrevelværd. Jeg håber, at kommunen kan tage højde for disse aspekter og integrere løsninger, der sikrer en bæredygtig udvikling og minimal påvirkning af både dyr og lokalsamfund.

Hørings svar 4:

Hvis ændringen betyder flere grise. Bliver mit svar Nej. Vi er i forvejen plaget af lugtgener og fluer, særligt om sommeren.

Hørings svar 5:

Vi bor på Kroløkke 1 i Rinkenæs. Der er nogle dage, hvor det lugter meget som en svinesti. Hvis det ikke stinker mere efter den planlagte ændring, end det gør nu, har vi ingen indvendinger. Hvis stanken bliver stærkere, eller hvis den stinker oftere, vil vi gerne sige, at vi ikke er enige i en ændring.

Miljømyndighedens vurdering

Beregningen af lugtemissionen fra husdyrbruget har sammenhæng med beregningen af ammoniakemissionen og er nærmere reguleret i navnlig husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 22 og 32 og bilag 3, pkt. B.

I forbindelse med lugt har det ansøgte anlæg været igennem IT-ansøgningssystemets www.husdyrgodkendelse.dk s lugtberegninger, der beregner på geneafstanden til nabobebyggelserne fra stalde. Disse geneafstande samt afskæringskriterier, der findes i bilag 3 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug, er alle overholdt.

I husdyrgodkendelse.dk fremgår en konsekvensradius på 984 m. En konsekvensradius er ikke en radius for, hvor der vil være daglige gener i forhold til lugt, men en radius hvor man til tider kan forvente lugt fra stalden.

I forhold til fluer så er der stillet følgende vilkår som vurderes at være tilstrækkelig i forhold til regulering af ejendommen:

17) Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

2. Transport og støj**Hørings svar 1:**

Som nabo til Den Gamle Kirke og de små snoede veje her, er vi i forvejen udsat for voldsom hurtig, støjende og svinende kørsel.

Vi bliver jævnlige generet af støj, lugtgener fra gylle og dieselos, og trafikken efterlader ofte meget tilsmudsede veje og opkørte rabatter.

Det drejer sig om maskiner med meget store traktortræk med 3-akslede gyllevogne, lige så store møjvogne og meget store majstransporter.

Der kører lastbiler med foderstoffer og hylende svinetransporter suser også forbi, selv om der er gennemkørsel forbudt.

Ikke mindst gylletransporterne sviner meget på vejene, men også langt ind på begge sider i de levende hegn, og grøfterne bliver kørt i smadder så regnvandet ikke kan løbe fra.

Flere af vores stedsegrønne buske får sprøjtet skidt og møj på bladene, så de næsten er gået ud.

Udkørsel af gylle, pløjning og såning foregår ind imellem midt om natten under stor stohej og uden hensyntagen til om vindretningen blæser stanken ind af vinduerne.

Vi har indtil dato aldrig modtaget et varsel om, hvornår hverken gylleudbringning eller anden generende, støjende eller lugtende arbejder vil finde sted.

Trafikken foregår også om natten, hvor stærke projektører skinner ind i soveværelserne, så det generer vores nattesøvn.

Stændiget rundt om kirken lider tilsyneladende overlast ved den tonstunge trafik og ser faretruende ud til at bryde i kollaps.

Det bør indskrives som et vilkår, at trafikken reguleres så gennemkørsel ikke finder sted og at utidigt markarbejde og gyllekørsel i øvrigt foregår i døgnets lyse timer.

Og at det skal varsles, så man kan nå at lukke skodder og vinduer.

Og nej, vi ønsker på ingen måde en eventuel vejudvidelse af Gammel Kirkevej.

Høringsvar 2:

Øget tung trafik

Det fremgår at antallet af transportere vil stige fra 896 til **1.071** om året og at stigningen på de 175 transportere alle er tiltænkt at foregå på Gl. Kirkevej.

Vi er meget imod yderligere tung trafik på vejen, som vi bor lige op ad.

Vi er imod tilladelse til gennemgående trafik af 175 tank lastvogne på 40-50 tons, der har til formål at køre store mængder gylle til og fra biogasanlægget i Kværs.

Gennemkørsel forbudt

Gammel Kirkevej er smal og uegnet for tung trafik, og vejen er fra T-krydset Hovgård og ned mod kirken skiltet med gennemkørsel forbudt for lastbiler. (se fotos).

Desværre bliver skiltningen ikke særlig godt respekteret.

Vores søn er selvstændig erhvervsdrivende på Gammel Kirkevej 6, han er producer, musiker uddannet på Det Jyske Musikkonservatorium og underviser i musik her på adressen.

Flere elever og kunder føler sig generet af trafikken og udtrykker bekymring for faren ved færdsel i svingene rundt om kirken og hen forbi os, hvor de frygter mødet med et kæmpe køretøj.

Lydstudieaktiviteten og undervisningen foregår i den bygning som ligger ud mod Gammel Kirkevej, og det er klart generende med støjen fra de for store maskiner der suser forbi på vejen.

En negativ oplevelse er også sporet blandt elever, kunder og forretningsforbindelserne, som rynker på næsen grundet størrelsen på svinefabrikken og lugten ved forbifarten på Gl. Kirkevej.

En situation med endnu mere tung trafik, støj og møg er ikke fordrende for forretningen, og udsigten til at der evt. gives tilladelse til, at der kommer mange flere lastvognstog kørende forbi, er et helt ulideligt scenarie.

Høringssvar 3:

Jeg er selvstændig erhvervsdrivende. Jeg er musiker (credits: Peter Sommer, Stine Bramsen mfl.), producer og musikunderviser og har et indspilningsstudie på Gl. Kirkevej 6.

Lydstudiet og undervisningslokalet befinder sig i den bygning, som ligger ud mod Gl. Kirkevej.

Både mine kunder og jeg finder kæmpe gene i de meget store køretøjer, der kører på den lille Gl. Kirkevej.

Vejen er tydeligt markeret med et færdselsskilt, der siger at lastbiler ikke må være på gennemkørsel. Jeg går ud fra at færdselsloven gælder alle, så man må forvente, at de ikke må køre denne vej igennem til biogasanlæg mv.?

Sagen er bare at det gør de allerede ofte, og jeg mener jvf. skiltningen og omstændighederne, at de skal køre uden om og overholde færdselsloven. Med endnu flere transporter frygter jeg, at endnu flere transporter vil forbigå færdselsloven og køre ad Gl. Kirkevej.

Det er en meget lille snoet vej, som snor sig om kirken, og når mine elever eller musikere (der skal indspille i lydstudiet) besøger mig, påtaler de tit, at det er enormt **farligt** ved det lille sving ved Den Gamle Kirke, (som iøvrigt er en af Danmarks ældste fra 1158).

Den flotte store stensætning rundt om kirken er meget udsat og det lader desuden til at vibrationerne fra trafikken løsner stenene.

De store maskiner som kører på den smalle vej, kan ikke flytte sig og kører ofte hurtigere end godt er. Se vedhæftede billeder af spor tæt på stensætningen (blot ét af mange eksemppler - billedet er taget i dag, d. 3.2.2024).

Derudover kommer der gener af lugt og støj, og møg på vejen, som transporterne medfører.

Jeg er altså **ikke** enig i det tilsendte udsagn under "Transport":

"Antallet af transporter er stigende fra 896 til 1071 pr. år. Sønderborg

Kommune vurderer ud fra miljøansøgningens afsnit 2.7.6, at ændringen i transporter ikke vil have negativ indflydelse på omgivelserne, da der ikke ligger nabobeboelser i umiddelbar nærhed til overkørslerne til Gl Kirkevej og Melskovvej."

Jeg vil derfor kraftigt opfordre til, at gylletransporterne finder en anden vej end forbi os og Den Gamle Kirke.

Høringsvar 6:

I har sendt mig en partshøring på overstået adresse med to nye siloer mod øst og mere gylletank den eksisterende siloer larme meget allerede og hvis det kommer to mere er ikke optimalt så skal vi til og have øre propper i når vi går ud i haven på adressen Hovgård 3, 6300 gråsten

Miljømyndighedens vurdering

Der er ikke hjemmel i husdyrbrugloven til at stille vilkår til transport på offentlige veje men udelukkende til ind og udkørsler på ejendommens matrikel.

Vejloven giver ingen hjemmel til at hindre udviklingen i trafik. Det påhviler vejbestyrelserne at holde deres offentlige veje i den stand, som trafikens art og størrelse kræver. Det vil sige, at det som udgangspunkt er Kommunens ansvar at vedligeholde kommunens veje. Til dette skal det nævnes, at det er afdelingen for Projekt og Anlæg, der har ansvaret. Dette er derfor ikke områder, der kan behandles af Landbrugssagsbehandleren under Husdyrbrugloven eller Miljøbeskyttelsesloven.

Det har Miljø- og Fødevarerklagenævnet truffet en række afgørelser om, fx NMK-132-00822 og NMK-132-00792 m.f.

Det er dog ikke lovligt at sprede møg ud på vejen og der er regler omkring oprydning i forbindelse med udkørsel af husdyrgødning. I tilfælde af at dette ikke sker, skal der i de aktuelle situationer rettes henvendelse til kommunen, så reglerne kan håndhæves.

I forhold til at udføre markdrift i nattetimerne, er der ingen særlige krav til tidspunkter udover, at husdyrgødning ikke må udbringes i weekender og på helligdage på de marker, som ligger inden for 200 meters afstand til byzone, sommerhusområde eller områder i landzone udlagt til boligformål. Formålet er at mindske lugtgener i de tidsrum, hvor mange mennesker formodes at opholde sig i og ved deres bolig eller sommerhus.

Områder i landzone er landbrugets arbejdsplads. I landzone, som ikke er udlagt til boligformål, er der derfor ingen afstandskrav.

Spredning af husdyrgødning på markerne må ikke give unødige gener. Det vil sige, at kommunen i særlige tilfælde kan gribe ind over for gener, som ligger ud over, hvad man må forvente ved almindelig landbrugsdrift. Det afhænger af de konkrete omstændigheder, og det vil være kommunens vurdering,

der gælder. Umiddelbart er almindelig sæsonbetonet arbejde i marken en gene man må forvente, når man er bosat i landzonen.

I forhold til færdsel på Gl Kirkevej på stykke fra Hovgård, forbi den gamle kirke og til Buskmosevej, vil kommunen gennemgå skiltningen på strækningen og i samarbejde med politiet, vurdere om der kan etableres forbedringer/stramninger på strækningen langs kirken.

Skiltning som forbyder bestemte typer af køretøjer at færdes på veje, må ikke opsættes uden samtykke fra politiet. Sønderborg Kommune er derfor afhængig af at politiet godkender evt. forandringerne. Kommunens afdeling for anlæg og Infrastruktur har sagen vedrørende skiltningen fremadrettet.

Med hensyn til støj har Sønderborg kommune beregnet en orienterende støjberegning fra ejendommen til naboerne Melskovvej 12 og Hovgård 3. Beregningen fremgår af figur A og B. Transmissionsvejen og afstand ses i figur C og D. Bemærk at der er kilder der er udeladt i beregningen da disse er afskærmet af en lodret flade mod naboen (eksempelvis staldmur).

Delresultater

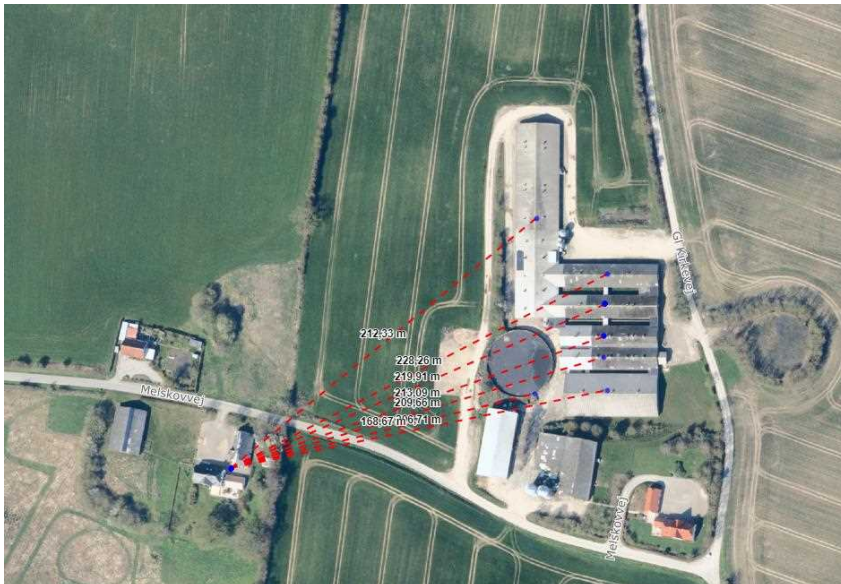
Kilde Nr.	Kilde Navn/type	Kilden medtaget	Lydeffekt dB(A)	$\Delta L_{afstand}$ dB	$\Delta L_{skærm}$ dB	ΔL_{refl} dB	$\Delta L_{v,dag}$ dB	$\Delta L_{v,aften}$ dB	$\Delta L_{v,nat}$ dB	Leq,dag dB(A)	Leq,aften dB(A)	Leq,nat dB(A)
K01		Nej		-55	-10	3				-	-	-
K02	gyllepumpring fra beh	Ja	103	-57			-9	-200	-200	40		
K03	Ventilation stald 1	Ja	76	-57						22	22	22
K04	Ventilation stald 2	Ja	76	-58						21	21	21
K05	Ventilation stald 3	Ja	76	-58						21	21	21
K06	Ventilation stald 4	Ja	73	-58						18	18	18
K07	Ventilation stald 5	Ja	73	-58						18	18	18
K08	Ventilation stald 6	Ja	83	-61						25	25	25
K09	silo 1	Nej	108							-	-	-
K10	silo2	Nej	108			3				-	-	-
K11	silo 3	Nej	108			3				-	-	-
K12	silo 4	Nej	108			3				-	-	-
K13		Nej	108			3				-	-	-
K14	Silo ny 2	Nej	108			3				-	-	-
K15		Nej		-61		3				-	-	-
total										41	29	29

Figur A: Støjbidrag til Melskovvej 12

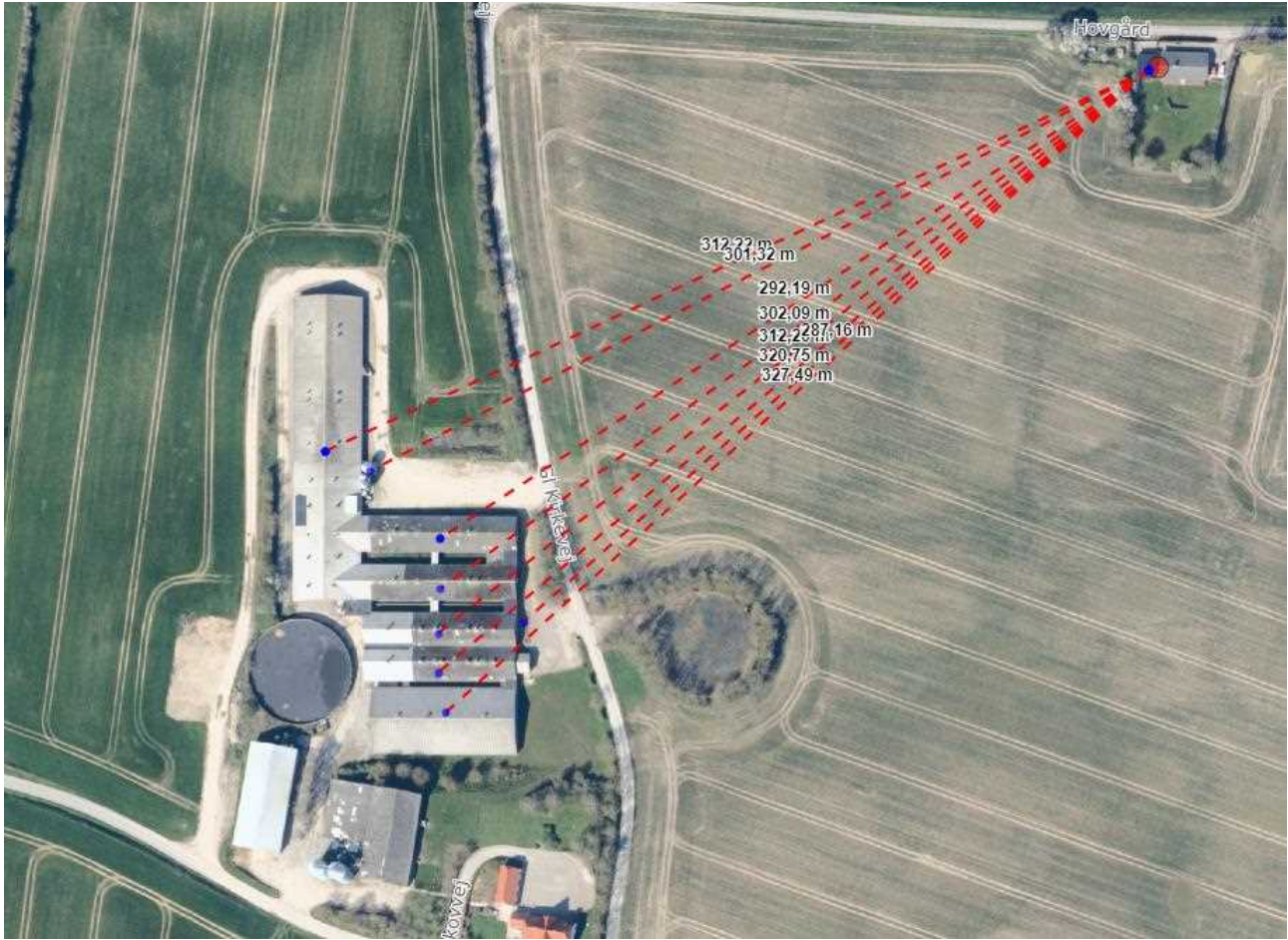
Delresultater

Kilde Nr.	Kilde Navn/type	Kilden medtaget	Lydeffekt dB(A)	$\Delta L_{afstand}$ dB	$\Delta L_{skærm}$ dB	ΔL_{refl} dB	$\Delta L_{v,dag}$ dB	$\Delta L_{v,aften}$ dB	$\Delta L_{v,nat}$ dB	Leq, dag dB(A)	Leq, aften dB(A)	Leq, nat dB(A)
K01		Nej		-55	-10	3				-	-	-
K02	gyllepumprning fra bef	Ja	103	-61			-9	-200	-200	37		
K03	Ventilation stald 1	Ja	76	-60						19	19	19
K04	Ventilation stald 2	Ja	76	-61						18	18	18
K05	Ventilation stald 3	Ja	76	-61						18	18	18
K06	Ventilation stald 4	Ja	73	-61						15	15	15
K07	Ventilation stald 5	Ja	73	-61						15	15	15
K08	Ventilation stald 6	Ja	83	-61						25	25	25
K09	silo 1	Ja	108	-61			-7	-200	-200	43		
K10	silo2	Ja	108	-61		3	-7	-200	-200	46		
K11	silo 3	Ja	108	-61		3	-7	-200	-200	46		
K12	silo 4	Ja	108	-61		3	-7	-200	-200	46		
K13		Ja	108	-61		3	-7	-200	-200	46		
K14	Silo ny 2	Ja	108	-61		3	-7	-200	-200	46		
K15		Nej		-61		3				-	-	-
total										54	28	28

Figur B: Støjbidrag – Hovgård 3

Figur: C Transmissionsvej Melskovvej 12

Figur D: Transmissionsvej Hovgård 3

Vejledende støjgrænser for de forskellige områdetyper

Tidspunkt	Mandag - fredag kl. 07 - 18, Lørdag kl. 07 - 14	Mandag - fredag kl. 18 - 22, Lørdag kl. 14 - 22, Søn- og helligdag kl. 07 - 22.	Alle dage kl. 22 - 07
Områdetype			
1. Erhverv og industriområde – tung industri	70 dB(A)	70 dB(A)	70 dB(A)
2. Erhverv og industriområde med forbud mod stærkt støjende aktiviteter*	60 dB(A)	60 dB(A)	60 dB(A)
3. Område for blandet bolig og erhverv, centerområder (Bykerne)	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
4. Etageboligområde	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
5. Boligområde for åben og lav boligbebyggelse	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)
6. Sommerhusområde og offentligt tilgængelige rekreative områder	40 dB(A)	35 dB(A)	35 dB(A)
7. Kolonihaveområder (afhænger af placering)	Som for områdetype 4, 5 i byzone eller 6 i det åbne land	Som for områdetype 4, 5 i byzone eller 6 i det åbne land	Som for områdetype 4, 5 i byzone eller 6 i det åbne land
8. Det åbne land – inklusiv landsbyer og landbrugsarealer	Udgangspunkt som for områdetype 3, men kun ved boliger og dennes udendørs opholdsarealer. Landsbyer er typisk områdetype 3 eller 5	Udgangspunkt som for områdetype 3, men kun ved boliger og dennes udendørs opholdsarealer Landsbyer er typisk områdetype 3 eller 5	Udgangspunkt som for områdetype 3, men kun ved boliger og dennes udendørs opholdsarealer Landsbyer er typisk områdetype 3 eller 5
9. Ingenmandszone	Ingen støjgrænser	Ingen støjgrænser	Ingen støjgrænser
10. Områder der ikke er følsomme for aften/nattestøj: Rekreative område som f.eks. byparker Områder til offentlige formål f.eks. skoler, idrætsanlæg, dagsinstitutioner Erhvervsområder til kontorer og serviceerhverv uden mulighed for boliger	Typisk 40-50 dB(A) Typisk 40-50 dB(A) Typisk 50-55 dB(A)	Typisk 40-50 dB(A) Typisk 40-50 dB(A) Typisk 50-55 dB(A)	Typisk 40-50 dB(A) Typisk 40-50 dB(A) Typisk 50-55 dB(A)

Figur E: Vejledende støjgrænseværdier herover

	DB dag	DB aften	DB nat
Melskovvej 12	41	29	29
Hovgård 3	54	28	28
Grænseværdi	55	45	40

Tabel 1: Resultat af støjberregning

Den orienterende beregning af støj fra de stationære kilder (ventilation og siloer) tabel 1, viser at de vejledende grænseværdier (Figur E) er overholdte.

Der er beregnet en orienterende støjberregning til Melskovvej 12 og Hovgård 3 der ligger nærmest støjklenderne. Beregningen viser at støjbelastningen ligger underunder de vejledende grænseværdier for nærmeste nabo Melskovvej 12 og Hovgård 3. Sønderborg kommune vurderer på den baggrund at der ikke er grundlag for at stille særlige støj vilkår.

3. Dyrevelfærd

Hørings svar 2:

Trods en minimal reduktion af svin i de ændrede stalde, som ganske vist lever op til de nye lovkrav, kan vi svært få øje på et hårdt tiltrængt paradigmeskift i dansk landbrug der bevæger sig væk fra en kritisabel udnyttelse af dyr med ringe dyrevelfærd.

Med en statistisk dødelighed på 35.000 døde svin om dagen i dansk landbrug på landsplan, er der hårdt brug for snarlig forandring.

En nedgang i antallet af svin på bedriften og omlægning til f.eks. frilandsgrise er et alternativ til forbedring af dyrevelfærden.

En reduktion af svin ville være bedre og have en lang række positive følgevirkninger.

Miljømyndighedens vurdering

Et paradigmeskifte indenfor dansk svineproduktion fra konventionel til økologisk drift, er ikke noget kommunen kan kræve af ansøger, da dette ligger udenfor miljøreglerne. Ej heller et krav om reduktion af et lovligt dyrehold med argumentet for mindre belastning af miljøet, er noget kommunen kan kræve i en miljøtilladelse når gældende regler er overholdte.

Konventionel svineproduktion er lovlig i Danmark og er underlagt regler og reguleringer for at sikre dyrevelfærd og fødevarer sikkerhed. Disse regler dækker alt fra dyrenes levevilkår, herunder pladskrav til brugen af medicin mv.

Driften på GI Kirkevej 21 er underlagt gældende regler og kan fremadrettet opretholde produktionen som beskrevet, så længe dansk lovgivning vedr. dyrevelfærd mv. er overholdt.

Tilsyn i forhold til regler med dyrevelfærd er desuden ikke kommunens myndighedsområde men fødearestyrelsens.

4. Generel bekymring for at miljøreglerne ikke overholdes

Hørings svar 1:

Desuden er jeg bekymret over CO2-udledningen og den samlede miljøpåvirkning, som udvidelsen kan medføre. Det er vigtigt at tage hensyn til klimaaspekterne og undersøge muligheder for at reducere den samlede CO2-udledning fra produktionen.

Endelig vil jeg opfordre til en mere dybdegående vurdering af miljøpåvirkningerne og overholdelse af miljønormer for opbevaring, udbringning af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald samt støjbelastning.

Jeg håber, at mine bekymringer vil blive taget i betragtning under den videre behandling af ansøgningen.

Miljømyndighedens vurdering

Der er ikke hjemmel i husdyrbrugloven til at reducere CO₂ udledningen på ejendomsniveau, men der er stadig generelle miljønormer, der skal overholdes. Disse normer omfatter krav om opbevaring og udbringning af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald samt støjbelastning mv.

Det er korrekt at husdyrbrug bidrager til CO₂-udledning, men det er også vigtigt at bemærke, at der er mange metoder til at reducere denne påvirkning. For eksempel kan man implementere mere effektive foderstrategier, forbedre gødningshåndtering og investere i vedvarende energikilder på ejendommen.

Der er endnu ikke lovgivning i Danmark der fastsætter hvad og hvor meget man skal implementere og heller ikke regler for hvor meget CO₂ der må udledes fra en bedrift. Vi ved dog at der sandsynligvis er en CO₂ afgift på vej til landbruget fra regeringens side og det forventes, at der forholdsvis snart vil være nye regler på vej.

5. Utilfredshed med høringsfrist

Hørings svar 2:

I øvrigt er jeg skuffet og utilfreds med at svarfristen kun er 14 dage, jeg mener, at normalen plejer at være en måned.

Miljømyndighedens vurdering

Der har tidligere været en § 16 a godkendelse på ejendommen. For disse §16a godkendelser er høringsfristen 30 dage.

Da der fremadrettet er en nedgang i ammoniak samt et dyrehold med færre end 2000 stipladser til slagtesvin, er ejendommen fremadrettet omfattet af § 16b (Kræver tilladelse og ikke godkendelse).

På § 16b tilladelsessager er der i loven fastsat en høringsfrist på 14 dage.

6. Landskabsforhold

Hørings svar 2:

Gammel Kirkevej er en fin og hyggelig vej med levende hegn og som har historisk værdi.

Vejen snor sig naturligt i landskabet og har været her i flere hundrede år.

Fra begge sider har den ført kirkegængere til Den Gamle Kirke for Rinkenæs Sogn.

Den Gamle Kirke er en af Danmarks fem ældste kirker og dateres tilbage til 1158.

Gammel Kirkevej snor sig i bakkedraget rundt om Den Gamle Kirke, hvor et stort stendige udligner højdeforskellen fra kirkegården og ned til vejen.

Vi ligger som nabo kun et stenkast fra kirkegården og har den daglige fornøjelse af udsigten til kirken og dens omgivelser, med levende hegn og de store flotte lindetræer omkring.

To nye fodersiloer

Det fremgår at der ønskes opført to nye fodersiloer på 10 meters højde samt en afhentningstank.

Vi mener, at højden og placeringen af fodersiloerne er kritisk i forhold til Kirkefredningen, kirkebyggelinjen og i hvert fald udpegningen Kirkelandskaber omkring Den Gamle Kirke Sct. Laurentius.

For at undgå skæmmende byggeri i nærheden af kirker, er der normalt et loft for bebyggelse og tekniske anlæg på 8.5 meter i højden.

De landskabelige forhold gør, at to store siloer vil blive rigeligt synlige fra øst og nordøst og især fra Gl. Kirkevej, hvor de er tænkt placeret så tæt som kun 11 meter fra vejen.

Placeringen fra offentlig skal være 15 m iflg. lovgivningen.

Siloerne vil skæmme de kirkelige omgivelser og landskabsoplevelsen.

Vi tænker en foretrukket placering af fodersiloerne ville være vest for staldene, ved siden af den kommende afhentningstank, og med indkørsel fra Melskovvej, da denne placering ville gøre siloerne meget mindre synlige og dermed væsentligt mindre dominerende i landskabet.

Det bør være muligt at samle siloerne på et sted så yderligere knopskydning forhindres. En placering nær de andre siloer på Melskovvej samler trafikken et sted og er længst væk fra Den Gamle Kirke.

Som allerede nævnt er Sct. Laurentius Kirken en af Danmarks 5 ældste kirker fra 1158, hvorfor hensyn og/eller lovgivning i særlig grad bør tilgodeses her.

Vi mener der bør tages mere hensyn til udpegningen Kirkelandskaber og de landskabelige forhold med hensyn til synlighed fra offentlig vej og fra kirkegården.

Kirken har ikke et kirketårn, men markerer alene sin tilstedeværelse med selve kirkebygningen liggende på en bakketop.

Det er uheldigt om store siloer kommer til at tage blikket fra kirken og kirkegården.

En eventuel skærmende beplantning vil tage årevis om at vokse op over 10 meter.

Vi foreslår at der etableres et 5-rækket levende hegn fra indkørslen fra Gl. Kirkevej og rundt om staldbygningerne, som vist på vedhæftede illustration.

Et vildthejn vil give et plus på virksomhedens biodiversitetskonto og sløre produktionsapparatet.

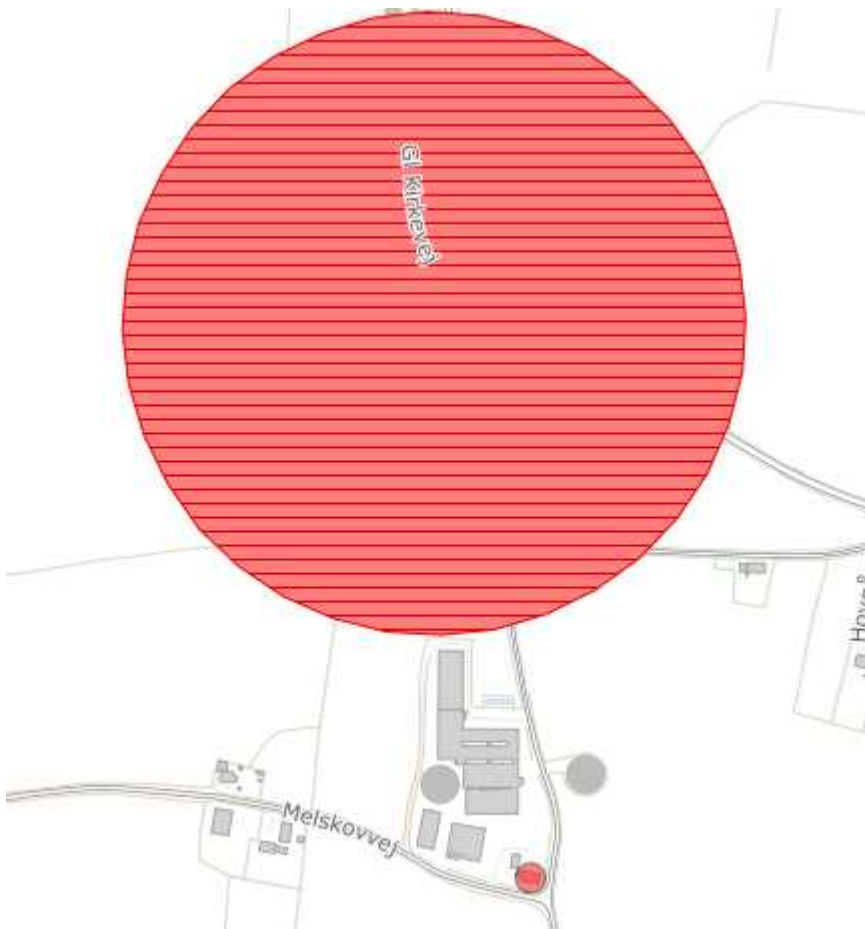
Så vidt vides eksisterer der en tilskudsordning hvor 50% af investeringen kan dækkes.

Trods det, at der er lagt et stort arbejde i både ansøgning og udkast til miljøgodkendelsen, må konklusionen blive, at indholdet blot er mere af det sædvanlige, hvorfor driftsformen hverken virker fremsynet eller fremtidsorienteret, da der ingen tiltag er at spore i retning af en mere naturvenlig og bæredygtig produktionsform.

Biodiversiteten i det åbne land bliver på ingen måde forbedret og udvaskningen til bæk og fjord fortsætter i den gamle gænge.

Miljømyndighedens vurdering

Som det fremgår af nedenstående figur F, så ligger hele staldanlægget på Gl. Kirkevej 21 udenfor kirkebyggelinjen. Der er således ikke krav til maksimalhøjde på 8,5 m på siloerne.

Figur F: Kirkebyggelinjen

Da siloerne ikke betegnes som bygninger men tekniske anlæg er det ikke et afstandskrav på 15 m fra vejen, men 2,5 meter der gør sig gældende.

Sønderborg Kommune har besigtiget ejendommen i forbindelse med den landskabelige vurdering. Kommunen vurderer ikke at de nye fodersiloer og afhentningstanken vil påvirke landskabet væsentligt, fordi de etableres i umiddelbar tilknytning til de eksisterende bygninger, og fordi siloerne bliver lavere end de højeste siloer på husdyrbruget.

Der har efterfølgende været dialog med ansøger omkring overførsel af landskabsvilkår fra den eksisterende godkendelse til den nye tilladelse. I den forbindelse er der stillet følgende vilkår:

29) De eksisterende levende hegn og beplantninger på figur G markeret med orange skal bevares og vedligeholdes, dvs. udgået, væltet eller af anden årsag fjernet beplantning skal erstattes med ny beplantning. Beplantningerne skal indeholde mindst 20% træer, der med tiden mindst når en højde på 15-20 meter, fx ahorn, eg, ask eller poppel.

30) Beplantninger ud til offentlig vej må beskæres, så trafik på vejen kan foregå uhindret.

31) Beplantningen vist med lilla skal bevares som beskrevet i vilkår 29, dog må der fjernes ca. 5 m af den vestligste del af beplantningen (den del der er uden for den lilla markering), så indkørslen bliver bred nok til, at lastbiler kan køre ind og ud ad overkørslen.

Figur G: Bilag til beplantningsvilkår

Sønderborg Kommune vurderer med de stillede vilkår, at ejendommens bygningsmasse ikke vil påvirke landskabet væsentligt.

7. Tab af ejendomsværdi

Høringssvar 2:

En utilsigtet og øget trafik på den strækning af Gammel Kirkevej som vi bor på, vil påvirke affektionsværdien af vores ejendom, og skulle det en skønne dag blive nødvendigt at sælge ejendommen, bliver husprisen med stor sandsynlighed påvirket i nedadgående retning.

Miljømyndighedens vurdering

I forbindelse med værdiforringelsen har Miljø- og fødevareklagenævnet udtalt følgende som svar på klage over Lemvig Kommunes afgørelse af 14. februar 2012 (NMK-132-00591): "Spørgsmålet om værdiforringelse af de omkringliggende ejendomme er efter nævnets opfattelse imidlertid ikke et hensyn, der indgår i vurderingen af en ansøgning efter husdyrbrugsloven. Sønderborg Kommune har derfor ikke hjemmel til at behandle dette yderligere.

8. Ammoniakpåvirkning, Biodiversitet, Rødder og bilag IV-arter

Høringssvar 2:

Amoniakfordampningen står beskrevet til en reduktion på omkring 21,6 %, som fremkommer ved driften af varmepumper der nedkøler gyllen.

Det er godt med en reduktion i emissionen, men hvad sker der med de resterende 78,4 % som slipper ud og som kan påvirker miljøet.

Amoniakfordampningen ses her, som mange andre steder, på livlig algevækst specielt på vore nord- og vestvendte sider af huse og bygninger.

Amoniak er en stor klimasynder.

Der bør stilles krav om en større reduktion, ellers er der jo ingen forbedringer.

I Pkt. 10.2 og 10.3 vurderes det af Sønderborg Kommune, på baggrund af beskrivelserne i miljøansøgningen, at bedriften ikke påvirker §3 områder eller forringer levestederne væsentligt for bilag IV-arter.

Vi fornemmer ikke at der foreligger fyldestgørende undersøgelser og registreringer der kan danne grundlag for Sønderborg Kommunes konklusion.

Vi er bekendt med forekomster af flere flagermus arter på vores matrikel og omkring Rinkenæs Gamle Kirke.

Det drejer sig om:

Dværgflagermus – Pipistrellus pygmaeus, Troldflagermus – Pipistrellus nathusii, Pipistrel flagermus – Pipistrellus pipistrellus, Sydflagermus – Eptesicus serotinus og Frynseflagermus – Myotis nattererii.

Målingerne er foretaget i april 2020 og udgivet i en rapport.

Omkring Buskmosevej 10, er der fundet forekomster af:

Brunflagermus – Nyctalus noctula, Dværgflagermus – Pipistrellus pygmæus, Troldflagermus – Pipistrellus nathusii, Pipistrelflagermus – Pipistrellus pipistrellus, Brun langøret flagermus og Frynseflagermus – Myotis nattererii.

Målingerne er foretaget i august-september 2022 og udgivet i en rapport.

Begge lokaliteter ligger direkte op til intensivt dyrkede marker drevet af bedriften. Om det har en direkte negativ indflydelse er svært at sige med sikkerhed, men der er ikke meget føde at finde på de monotone marker, ej heller i kraftigt beskårede hegn, for ikke at tale om de levende hegn der ind imellem helt fjernes fra jordens overflade.

Hvert år kan vi tælle flere både store og små vandsalamandere her på matriklen.

Vi efterlyser en naturscreening over økologisk sammenhængskraft i landskabet, hvor der f.eks. er en korridor fra Den Gamle Kirke mod vest til et sø, mose og §3 område.

Mange rådyr passerer her og i krattet omkring Den Gamle Kirke samt i vores have, som ofte bliver besøgt.

Mikkel Ræv, pindsvin, fiskehejre, flagspætter, egern og et hav af småfugle, ugler og flagermus holder til i vores gamle frugtplantage og de levende hegn her på matriklen.

Vover de sig ud på de golde marker er der meget lidt at finde til livets ophold.

Denne korridor kunne blive meget forbedret ved udførelse af et naturgenopretningsprojekt omkring Den Gamle Kirke, men også ved almindelig genplantning af egnstypiske træer og buske i de eksisterende levende hegn.

Markblok nr. 534084-91 tilstødende nr. 534084-67.

Der bør stilles vilkår om udvidelse af det levende hegn til et 5 rækkers vildthejn i skellet mod nord til kirkejorden, samt et 5 rækkers vildthejn fra vejen Hovgård langs Gl. Kirkevej og op til bedriften/Melskovvej.

Dette vildthejn kan også fylde hullet ud for den vestlige ende af Hovgård, der hvor hovedgasledningen for mange år siden blev nedgravet og hegnet aldrig genskabt.

Markblok nr. 535084-24

Denne mar Saxagergård ligger ikke langt fra det store Natura 2000 område nr. N94, Habitatområde H83 og Fuglebeskyttelsesområde F68.

Mange af markerne ligger i "Oplande til nitratfølsomme habitatnaturtyper i Natura 2000 områder" og bør dyrkes derefter.

Alle kortlagte naturtyper i Natura 2000-området er negativt påvirket af luftbåret kvælstof.

97% af det totale indhold af ammoniak i atmosfæren stammer fra landbrugssektoren.

Landbruget er dermed den største lokale forureningskilde til ammoniakafsætningen i naturområderne.

En reduktion burde pålægges bedriften.kblok støder op til en §3 eng. For at undgå udvaskning og sprøjtetåger bør der stilles krav om oprettelse af et lavt 3 rækkers vildthejn til skellet mellem denne markblok og nr. 535084-16.

Det ensidige valg af afgrøde med bl.a. meget majs og den intensive sprøjtning og gødsning går ud over biodiversitet i det åbne land, hvilket bl.a. ses på den kraftige tilbagegang af harer og fuglebestanden i det åbne land hvor en tredjedel er forsvundet. Viben er gået tilbage med 73% siden midten af 70erne og agerhønen med 75%.

Den før så almindelige hare er i dag på rødlisten over truede dyrearter og Miljøministeriet tilskriver nedgangen til det intensive landbrug.

Miljøministeriet skriver at: "Nogle af de vigtigste redskaber til at sikre eller forbedre forholdene for biodiversiteten er naturpleje og naturgenopretning".

Der bør stilles vilkår om skånsom pleje, bevaring og etablering af naturlige hegn og mulighed for naturgenopretning med en øget biodiversitet til følge.

Vi ved ikke hvor længe miljøgodkendelsen gælder, men den bliver formodentligt overhalet indenom af ny lovgivning inden længe.

Lovgivning som stiller krav til grøn omstilling, biodiversitet og mindre klimabelastning.

Vi håber at Hr. Wildenschild og Tummelsbjerg P/S fremadrettet vil tage del i at øge biodiversiteten og forbedre de bæredygtige og naturlige processer på og omkring bedriften.

Miljømyndighedens vurdering

Ansøgningen er indsendt igennem www.husdyrgpdkendelse.dk og der er beregnet ammoniak og lugtpåvirkning af natur og omgivelser.

Ansøgningen overholder alle afskæringskriterier for bla. lugt og ammoniak i forhold til gældende lovgivning.

Kommunen skal meddele afslag til ændringen, hvis skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, herunder beskyttede arter uanset om beskyttelsesniveauet er overholdt, hvis skade på naturen ikke kan afhjælpes med vilkår.

Det skal derfor altid vurderes i de enkelte naturpunkter, om husdyrbrugets ammoniakpåvirkning giver anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter), selvom beskyttelsesniveauet i dansk lovgivning er overholdt.

Da der primært sker reduktion af produktionsarealerne og ammoniakdepositionen falder, er der ingen risiko for, at bilag IV-arter og Rødlister kan blive negativt påvirket som følge af ændringen. Desuden rives ingen bygninger ned som kan påvirke flagermus i området.

Der kan ligeledes ikke stilles vilkår til yderligere beplantning til beskyttelse af dyrelivet og biodiversiteten, da det vurderes at den faldende ammoniakpåvirkning ikke vil have negativ effekt på arterne. Der er ligeledes ikke hjemmel i husdyrloven til at stille skærpede vilkår til markdriften der reguleres i gældende bekendtgørelser.

Miljøtilladelsener gældende indtil der er ophør af drift af ejendommen 3 år i træk, eller at ansøger søger om en ny tilladelse. Dog vil ansøger altid være underlagt skærpede regler i tilfælde af at lovgivningen ændres.

9. Natura 2000

Høringssvar 2:

Saxagergård ligger ikke langt fra det store Natura 2000 område nr. N94, Habitatområde H83 og Fuglebeskyttelsesområde F68.

Mange af markerne ligger i "Oplande til nitratfølsomme habitatnaturtyper i Natura 2000 områder" og bør dyrkes derefter.

Alle kortlagte naturtyper i Natura 2000-området er negativt påvirket af luftbåret kvælstof. 97% af det totale indhold af ammoniak i atmosfæren stammer fra landbrugssektoren. Landbruget er dermed den største lokale forureningskilde til ammoniakafsætningen i naturområderne.

En reduktion burde pålægges bedriften.

Miljømyndighedens vurdering

Der er i godkendelsen vurderet på om husdyrbrugets ammoniakemission vil give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder).

Da der primært sker reduktion af produktionsarealerne og ammoniakpåvirkningen falder, er der ingen risiko for, at Natura 2000 området kan blive negativt påvirket af den ansøgte ændring. Alle afskæringskriterier i forhold til afsætning af ammoniak er ifølge beregningerne i www.husdyrgodkendelse.dk overholdt.

10. Sprøjtegift og udbringning af gødning

Høringssvar 2:

Landbruget står for ca. 90% af forbruget af sprøjtegifte i Danmark.

Sprøjtegifte forstøver og påvirker evt. omkringliggende natur i negativ retning.

Danmark har forpligtet sig til at gøre en målrettet indsats for at sikre eller genoprette en række sjældne, truede eller karakteristiske naturtyper og arter og forbedre natur og mangfoldighed.

En væsentlig reduktion burde pålægges bedriften.

Danmark besidder i øjeblikket den kedelige rekord i at være det mest intensivt dyrkede land i hele verden.

Mellem 95-98 % af de oprindelige vådområder i agerlandet er forsvundet, så det er på høje tid at udviklingen vender nu.

Bedriften ligger inden for en udpegning som værdifulde landskaber og et par marker ligger inden for Natura 2000 område, hvorfor gylleudbringning og brug af sprøjtegifte bør forbydes.

Dele af de tilstødende områder til Natura 2000 udpegningen kunne i øvrigt med stor fordel udvides til at hænge sammen med omkringliggende naturarealer, §3 udpegninger, genoprettede vandløb, lavtbundsområder og søer mv. så agerlandet igen kan få nogle vådområder tilbage og en forbedret biodiversitet og økologisk sammenhængskraft.

Der er oplagte muligheder for naturgenopretning i hele bækdalen omkring Kirkmajbæk og ned til Rinkenæs Bugt.

Alt sammen for naturen og vandmiljøets bedste og for den sags skyld også landbrugets ønske om bedre afvanding af markerne.

Markbloksnumrene 534084-91, 535084-31, 535084-24 ligger inden for "Oplande til sårbare Natura 2000 områder".

Vilkår om mindre eller ingen gyllespredning og forbud mod sprøjtegifte bør stilles i disse oplande.

Miljømyndighedens vurdering

Markdrift samt anvendelse af sprøjtemidler Jordbrugets anvendelse af gødning og pesticider er reguleret af flere bekendtgørelser og love i Danmark. Derfor skal der ikke stilles vilkår til dette i en miljøtilladelse efter husdyrbruqløven. Herunder fremgår de gældende bekendtgørelser i forhold til markdriften:

- Gødskningsloven: Lov nr. 338 af 2. april 2019 om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag, med senere ændringer.
- Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning: Denne bekendtgørelse fastlægger regler for, hvordan gødning må anvendes på landbrugsjorder.
- Bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2022/2023: Denne bekendtgørelse indeholder detaljerede bestemmelser om gødskning, herunder forskellige typer af afgrøder og gødningstyper.
- Bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsen: Bekendtgørelse nr. 961 af 26. juni 2023 fastsætter regler for godkendelse, anvendelse og tilsyn med bekæmpelsesmidler.

11. Drikkevandsboringer

Høringssvar 2:

Afstanden til vores drikkevandsboring er ca. 420 meter fra Saxagergård.

Gylleudbringning foregår kun ca. 200 meter fra vores vandboring og direkte op til et §3 område på 1,7 ha. øst for Den Gamle Kirke.

Området ligger i drikkevandsinteresseområde, hvorfor en reduktion af gylle og sprøjtegifte bør kræves.

I umiddelbar nærhed til gården er der omkring 8 - 10 andre private drikkevandsboringer.

Vi bor i en gammel økologisk frugtplantage, som i 100 år ikke har set hverken giftsprøjter eller kunstgødning, vi har vores egen brøndboring på 42 meters dybde, som heldigvis, indtil videre, i hvert fald stadig har en god vandkvalitet. Vi har dog en bekymring om kvaliteten på sigt, når vi ser de omliggende landbrug fortsat kører store mængder gylle ud og sprøjter som om intet er hændt i forhold til farerne for vort land og befolkningens sundhed.

Hørings svar 6:

Og mere gylle ind vi har så svømmer vi i det. har snakket med tillig ejer af GL kirkevej 21 og jeg har også ringet til kommunen flere gang med årene om at land mand blive ved med og sprøjter stor mængter gylle ved vores brønd/egen vandboring på hovgård 3, 6300 gråsten og det er igen hjælp og får så er jeg ikke tilhænger at får mere larm, og mere gylle i min drikke vand da min brønd ligger sød-øst hjørne af haven under 25 meter fra markkant.

Miljømyndighedens vurdering

Jf. Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning må husdyrgødning ikke udbringes på en måde, at der er fare for afstrømning til vandløb (herunder dræn), søer større end 100 m² og kystvande.

Husdyrgødning må ligeledes ikke udbringes på en måde og på arealer, at der er fare for afstrømning til vandforsyningsanlæg. Der er således ikke hjemmel til at stille et skærpet vilkår om forbud mod at udbringe husdyrgødning op til private vandforsyningsanlæg. Ved risiko for afstrømning er der regler der træder i kraft (eksempelvis er der forbud mod udbringning i tilfælde af vandmættet og frossen jord). Vandboringerne er desuden ikke beskyttet af definitionen BNBO (boringsnære beskyttelsesområder) og der er derfor ikke et decideret afstandskrav hertil.

Med hensyn til § 3 området gælder der det samme i naturbeskyttelsesloven. Der må ikke ske afstrømning af husdyrgødning til § 3 området som kan resultere i tilstandsændringer, men der er intet forbud mod at udbringe gødning op til området, som de danske regler er i dag.

12. Overfladevand**Hørings svar 2:**

Dræn og overfladevand til Kirkmajbæk

Overfladevand fra de tilstødende marker samles i store oversvømmelser og presses ned i den i forvejen belastede Kirkmajbæk, som snor sig rundt om Den Gamle Kirke og udmunder i Rinkenæs Bugt / Flensborg inderfjord.

3 brønde modtager omfattende markdræn som så løber i rørene sydvest for Den Gamle Kirke.

Kirkmajbæk udløber i Habitatområde 173.

Bækken hedder ifølge regulativet Kirkmajbæk og ikke Kirmajbæk. Se vedhæftede fil.

Der ligger 2 projektforslag til naturgenopretning af Kirkmajbæk.

Vandhandlingsplaner

Målet for vandplanerne er en kraftig reduktion af kvælstofudledningen og omkring 5.300 km vandløb skal vedligeholdes eller restaureres på landsplan.

Der er på nationalt plan tale om, at der skal genetableres omkring 30.000 hektar lavbundsgrunde og vådområder.

Regeringen bebuder en mere aktiv og fremsynet natur- og miljøpolitik så EU vandrammedirektivet kan realiseres. Også vores grundvand kommer i fokus.

Ved en intensiv svineproduktion med udbringning til de samme arealer som før må det formodes at der ikke opnås en mindre udvaskning.

Der bør stilles vilkår om meget mindre udvaskning.

Miljømyndighedens vurdering

Det er korrekt at målet med vandhandleplanerne er at reducere kvælstof til vandmiljøet. Ejendommen lever op til de gældende afskæringskriterier i gældende bekendtgørelser. Der er ikke hjemmel, som reglerne er i dag, til at stille vilkår udover det der er angivet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelse nr. 443 af 26/04/2023 § 41. En skærpet regulering af dette, skal komme med en ændring af lovgivningen i Danmark.

Kommentarer fra ansøger

Vi har i juni 2023 **alene** købt bygningerne tilhørende Gl. Kirkevej 21. Købet er sket som et led i et kommende generationsskifte i forbindelse med at Jacob trådte ind i vores landbrug i juni 2023. Jacob og Cecilie flytter ind på Saxager til april. Saxager bliver drevet sammen med Tummelsbjerg.

Jorden er købt af Hans Christian Nissen, Koldmose og lejet ud til anden side. Derfor har vi desværre ingen indflydelse på hvordan det drives.

Vi har siden 1986 drevet landbrug på Tummelsbjerg. Vi har altid været beviste om de gener arbejdet på vores landbrug kan medføre og har gennem årene altid forsøgt at tage hensyn til vores naboer.

Det vil vi naturligvis også gøre på Saxager.

Vi ser det som en selvfølge at man informerer (PT via vores side på FB) sine naboer når der fx skal køres gylle ud. Så skal du holde fest derhjemme så giv gerne besked herom til os så vi har mulighed for at planlægge derefter.

Vi har valgt at have maskinstation til at udføre arbejdet, da de besidder det nyeste grej til udbringning samt har mulighed for at køre gyllen ud over få dage og dermed forhåbentlig være til færre gener. Vi sørger altid for at rydde op og rengøre vejen efter endt arbejde.

Mht. arbejdet i marken er vi afhængig af vejret for at få arbejdet gjort rettidigt. Fx er det vigtigt at kornet høstes så tørt som muligt af hensyn til kvaliteten samt forbrug af resurser. Derfor kan du kan

møde os eller vores ansatte i næsten alle døgnets timer når der er sæson. Vores medarbejdere er informeret om at køre efter forholdene og tage hensyn til medtrafikanter.

Hvis du som nabo oplever ting du mener er uhensigtsmæssige eller har noget du undrer dig over må du meget gerne tage fat i os.

Vi, Jacob og Cecilie, overtager først stuehuset til april, men du kan altid fange os på mobil 5238 8346 (Jacob) Vi hjælper ligeledes gerne med kontakten til ham der driver jorden omkring Gl. Kirkevej.

På vegne af Tummelsbjerg P/S

Jacob Wildenschild

Konklusion

Sønderborg Kommune har behandlet naboernes høringssvar. Sønderborg Kommune har ikke fundet anledning til at ændre i de stillede vilkår i miljøtilladelsen efter § 16 b på Gl. Kirkevej 21. Sønderborg Kommune vurderer, at de høringssvar vedr. gener for naboerne under de nævnte punkter er behandlet i dette notat samt i ansøgers kommentarer til høringssvar. Sønderborg kommune vurderer, at med de stillede vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen, er gener for naboerne begrænset mest muligt indenfor den ramme hvor kommunen har hjemmel til at stille vilkår.

MILJØANSØGNING

Ansøger har indsendt en ansøgning om miljøtilladelse med tilhørende bilag. Ansøgning er udarbejdet af miljørådgiver Ulla Refshammer Pallesen, Spiras.

Miljøtilladelse til § 16b

**GI Kirkevej 21
6300 Gråsten**

Ansøgning om miljøtilladelse til ændrede dyretyper i en del af de eksisterende stalde og mindre ændringer af produktionsarealerne i nogle af staldene

Skema 234519 i Husdyrgodkendelse.dk

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5)

Ejer af husdyrholdet	Tummelsbjerg P/S Tummelsbjerg 1 6300 Gråsten Mobil: 40172973 E-mail: info@tummelsbjerg.dk
Kontaktperson	Jacob Wildenschild Løgtoft 9 6300 Gråsten Mobil: 52388346 E-mail: jacob@tummelsbjerg.dk
Husdyrbrugets adresse	6300 Gråsten
CVR-nummer	44055627
CHR-nummer	95070
Kommune	Sønderborg Kommune
Ejendomsnummer	5400007046
Matrikel-nr.	Matrikel: 5 – Rinkenæs, Rinkenæs Ejerlav m.fl.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Tummelsbjerg 1, CHR 21063
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningskema	234519
Konsulent	Ulla Refshammer Pallesen LandboSyd, CVR-nr. 25160428 Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Sønderborg upa@landbosyd.dk Tlf.: 6155 8262

Forord / læsevejledning

Denne ansøgning beskriver det ansøgte projekt på GI Kirkevej 21, 6300 Gråsten. Ansøgningen indeholder sammen med ansøgningsskemaet i Husdyrgodkendelse.dk alle de oplysninger, der skal indsendes i forbindelse med en ansøgning om § 16 b tilladelse efter bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v.¹ De angivne parenteser med bogstaver og tal i de følgende overskrifter henviser til oplysningskravet jf. bilag 1 i bekendtgørelsen.

Tabeller og figurer (skærmdumps fra Husdyrgodkendelse.dk) er angivet uden kildehenvisning. Øvrige figurer og tabeller er angivet med kildehenvisning.

Ud over dette word-dokument med tilhørende bilag er der i forbindelse med ansøgningen indsendt en kapacitetsberegning for den maksimale forventede produktion samt et bilag over opgørelsen af produktionsarealerne. Det antages, at det er tilstrækkeligt at offentliggøre word-dokumentet i forbindelse med sagsbehandlingen.

Det er vurderet, at ansøgningen ikke udløser krav om, at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport. Der er foretaget en screening i forhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 D, se bilag 5.

Ansøgningen er udarbejdet på baggrund af oplysninger og opmålinger af stalde modtaget fra Jacob Wildenschild, som indestår for, at oplysningerne om selve husdyrbruget er korrekte.

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 443 af 26/04/2023

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5)	2
Forord / læsevejledning	3
1. Indledning	6
2. Husdyrbruget og det ansøgte	7
2.1 <i>Indretning og drift af anlægget (B1, B5)</i>	7
2.1.1 <i>Produktionsarealer</i>	8
2.1.2 <i>Opbevaring og håndtering af husdyrgødning</i>	9
2.1.3 <i>Drift af anlægget</i>	10
2.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)</i>	10
2.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)</i>	11
2.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)</i>	11
2.4.1 <i>Landskabelige forhold</i>	11
2.4.2 <i>Beskyttelseslinjer</i>	11
2.4.3 <i>Kulturarv</i>	11
2.4.4 <i>Afstandskrav</i>	11
2.5 <i>Ammoniakemission og -deposition samt biodiversitet (B5, B4)</i>	14
2.6 <i>Lugtemission (B6, B4)</i>	19
2.7 <i>Øvrige emissioner og gener (B7)</i>	20
2.7.1 <i>Støj (B7)</i>	20
2.7.2 <i>Rystelser og vibrationer (B7)</i>	20
2.7.3 <i>Støv (B7)</i>	21
2.7.4 <i>Lys (B7)</i>	21
2.7.5 <i>Skadedyr (B7)</i>	21
2.7.6 <i>Transporter (B7)</i>	21
2.8 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer (B8)</i>	22
2.8.1 <i>Døde dyr (B8)</i>	22
2.8.2 <i>Affald (B8)</i>	22
2.8.3 <i>Olie- og kemikalier (B7 og B8)</i>	23
2.8.4 <i>Råvarer (B7)</i>	23
2.8.5 <i>Energiforbrug (B8)</i>	24
2.8.6 <i>Vandforbrug (B8)</i>	24
2.8.7 <i>Spildevand og restvand (B8)</i>	25
2.9 <i>Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)</i>	25
2.10 <i>Klima</i>	26
2.11 <i>Forslag til egenkontrol (B7)</i>	27
2.12 <i>BAT-Ammoniakemission (B9)</i>	28
2.13 <i>Grænseoverskridende virkninger (B10)</i>	28
2.14 <i>Alternativer løsninger og 0-alternativet</i>	28

2.15	<i>Kumulation med andre husdyrbrug</i>	29
2.16	<i>Erhvervsmæssig nødvendighed</i>	29
2.17	<i>Oplysninger om konsulenten (A4)</i>	30
3.	Screening af om projektet er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering (D1-3)	30
4.	Konklusion	30
5.	Bilag	30

1. Indledning

Denne miljøansøgning indsendes for at kunne overgå fra den nuværende produktionstilladelse til de nye regler om godkendelse af produktionsarealer samt ændring af dyretypen og størrelsen af produktionsarealet i nogle af staldene. Det nuværende dyrehold er et so- og smågrisehold. Dyreholdet ændres til et smågrise-, polte- og slagtesvinehold. udover ændring af dyreholdet ansøges om to nye fodersiloer og en afhentningstank til gylle.

De nye regler bygger på nyeste viden. Det er således ikke antallet af dyr og dyrenes vægt, der er bestemmende for lugt- og ammoniakemissionen, men derimod produktionsarealernes størrelse. Produktionsarealerne defineres som det areal, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning, og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

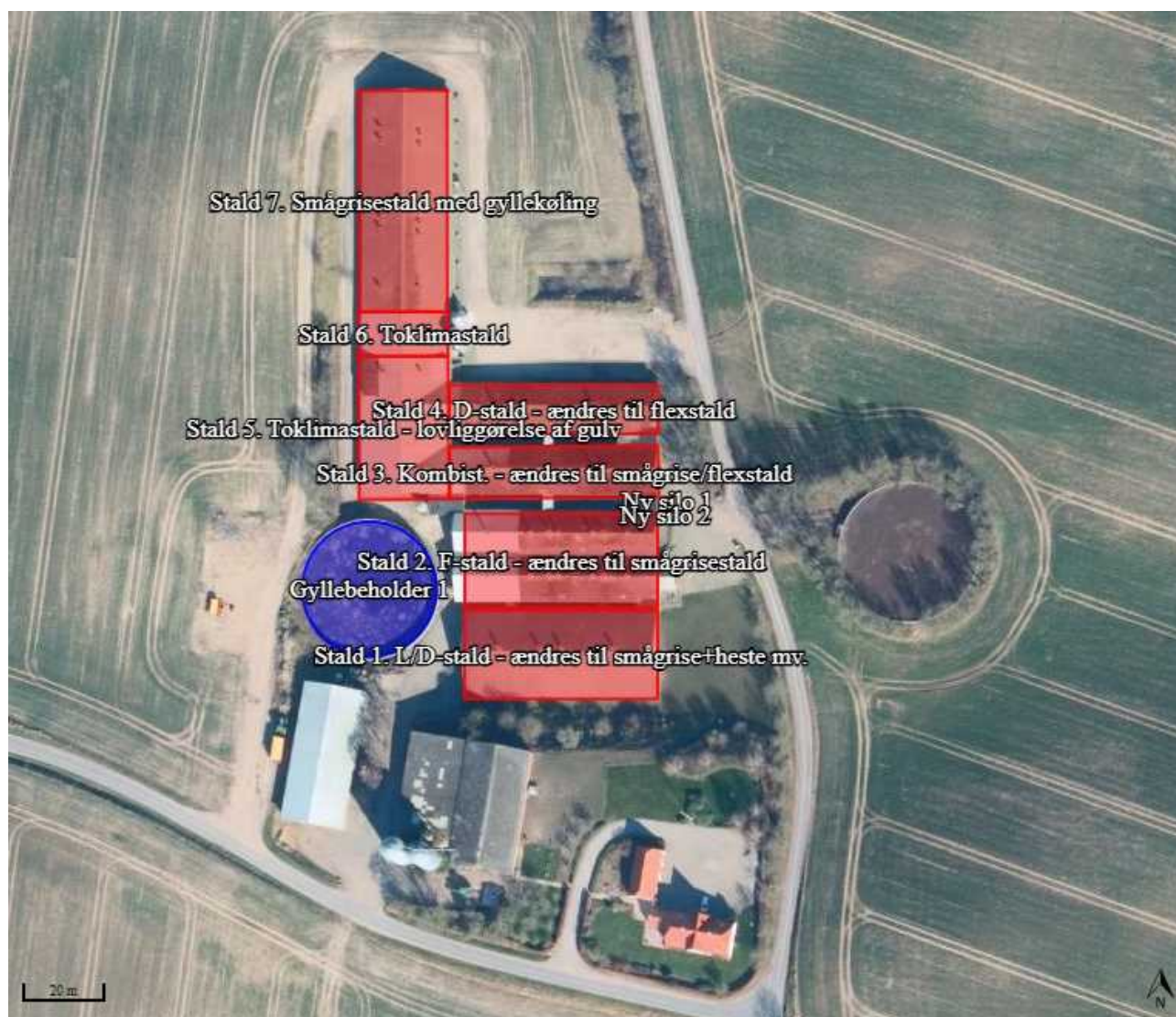
Da ansøgningen er en ansøgning om en § 16 b tilladelse, er det forudsat, at der aldrig kommer mere end 2.000 svin på stald ad gangen med en vægt på over 30 kg.

2. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtmission og -deposition, støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

2.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5)

Husdyrbrugets bygnings sæt ligger forholdsvis samlet. Husdyrbruget har pr. 1/6-2023 skiftet ejer. Den nye ejer har endnu ikke indsat dyr i staldene. Maskinhuset er blevet lejet ud til en maskinstation, der benytter bygningen til opmagasinering af maskiner. Gyllebeholderen placeret øst for Gl. Kirkevej er blevet frasolgt sammen med de fleste arealer og ligger nu på Gl Kirkevej 5, men er benyttet stadig. Der er indgået lejeaftale for en 10-årig periode. Da gyllebeholderen ikke længere tilhører husdyrbrugets ejendom, indgår den ikke i beregningerne i Husdurgodkendelse.dk. Stalde, gyllebeholdere, øvrige driftsbygninger, foder- og kornsiloer og stuehuset mv. fremgår af figur 1 og bilag 1. Afhentningstanken til gylle til biogasanlæg er et midlertidigt opsamlingsanlæg, og er derfor ikke vist som hverken gyllebeholder eller "anden bygning/staldafsnit". Afhentningstanken fremgår således kun af bilag 1. Det tilhørende stuehus på Gl Kirkevej 19 er ikke vist på figur 1 og bilag 1, da det ikke har noget med husdyrbruget at gøre.

Figur 1: Husdyrbrugets stalde og gyllebeholder mv.

2.1.1 Produktionsarealer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for både den ansøgte drift, nudriften og driften for 8 år siden.

8 årsdrift og nudrift

De tilladte produktionsarealer på husdyrbruget har været uændret de sidste 8 år. Produktionstilladelsen er en revurdering fra 2021 af en § 12 miljøgodkendelse med tilhørende tillæg meddelt efter Husdyrbrugloven til 800 årssøer med smågrise til 7,2 kg, 28.000 smågrise 7,2-30 kg, 600 polte/slagtesvin 30-107 kg. Sohødet på husdyrbruget er ifølge CHR-registeret ophørt 30. april 2023. Op til nedlukningen var der fuld produktion med ca. 750 årssøer smågrise og polte. Der er fortsat smågrise og polte-/slagtesvin på husdyrbruget.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Stald 1. L/D-stald - ændres til smågrise+heste mv.	1152	Mekanisk ventilation	6 m	(#519438) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	512
				(#519437) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	0	273
Stald 2. F-stald - ændres til smågrisestald	1215	Mekanisk ventilation	6 m	(#519446) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	242
				(#519445) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	456
Stald 4. D-stald - ændres til flexstald	691	Mekanisk ventilation	6 m	(#519449) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	447
Stald 3. Kombist. - ændres til smågrise/flexstald	723	Mekanisk ventilation	6 m	(#519455) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	211
				(#519454) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	228
Stald 5. Toklimastald - lovliggørelse af gulv	864	Mekanisk ventilation	6 m	(#519458) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	0	567
Stald 6. Toklimastald	268	Mekanisk ventilation	6 m	(#519461) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	155
Stald 7. Smågrisestald med gyllekøling	1310	Mekanisk ventilation	6 m	(#519464) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	965
Sum						4056

Tabel 1: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i 8-års drift og nudrift

Ansøgt drift

Som beskrevet ønskes dyreholdet ændret så der i stedet kan produceres smågrise og polte/slagtesvin i sostaldene. Pga. Nærhed til Rinkenæs by og lugtgeneafstanden, kan alle stalde dog ikke udnyttes fuldt ud. Der er i tidligere ejers tid sket ændringer af gulvtypen i del af stald 3 og i stald 5, uden at dette har været godkendt. Disse ændringer ansøges derfor lovliggjort nu. I halvdelen af stald 3 og i hele stald 5 var der tidligere fuldspaltegulv. Her er en del af gyllekanalerne på et tidspunkt er blevet støbt til, så ca. halvdelen af arealet i stierne er med fast gulv uden kumme under. Disse produktionsarealer er derfor vist som "nye". I Stald 2 kommer der et lidt større produktionsareal, end der har været hidtil, og dette yderligere areal er derfor også angivet som "nyt". I de øvrige sostalde, der ændres til smågrisestalde og flexstalder til smågrise og slagtesvin, sker der udelukkende ændring af inventar og/eller reduktion af produktionsarealet, hvorfor stalderne må indgå i beregningerne som eksisterende stalder.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Stald 1. L/D-stald - ændres til smågrise+heste mv.	1152	Mekanisk ventilation	6 m	(#623100) Flexgruppe: Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	32
				(#519439) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	320
				(#619762) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	0	233
Stald 2. F-stald - ændres til smågrisestald	1215	Mekanisk ventilation	6 m	(#519443) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	15
				(#519441) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	456
				(#519447) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	0	447
Stald 3. Kombist. - ændres til smågrise/flexstald	723	Mekanisk ventilation	6 m	(#519452) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	211
				(#519450) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	0	228
Stald 5. Toklimastald - lovliggørelse af gulv	864	Mekanisk ventilation	6 m	(#519456) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	567
Stald 6. Toklimastald	268	Mekanisk ventilation	6 m	(#519459) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	155
Stald 7. Smågrisestald med gyllekøling	1310	Mekanisk ventilation	6 m	(#519462) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	965
Sum						3629

Tabel 2: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i ansøgt drift

2.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af tabel 2.

Opbevaringslagre						
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)	
Ansøgt drift						
Gyllebeholder	Flydende				953	
Nudrift						
Gyllebeholder	Flydende				953	
8 års drift						
Gyllebeholder	Flydende				953	

Tabel 3: Opbevaringsanlæg på husdyrbruget

Gyllebeholderne er fra 1987 og er på 4.000 m³. Med en skønnet mulig maksimal produktion på op til 50.000 smågrise ca. 7-30 kg og maks. 5.000 slagtesvin/polte ca. 30-120 kg kommer der maks. 9.148 m³ gylle pr. år inklusiv regnvand fra ind- og udleveringsarealer. Den lejede gyllebeholder øst for GI Kirkevej er fra 1994 og er på 4.150 m³.

Gylle udsluses fra staldene til fortanke, hvorfra det pumpes til gyllebeholdere. Jf. de nye regler om reduktion af drivhusgasudledninger fra svinestalde vil gylle blive udsluset manuelt, når der er en gyllehøjde i kanalerne på 10 cm svarende til ca. hver 7. dag. Når den nye afhentningstank etableres, vil gylle blive udsluset her til. Afhentningstanken forventes etableret med sugestuds. Der forventes endvidere etableret påfyldestudse i forbindelse med gyllebeholderne.

Der er indsendt en kapacitetsberegning til kommunen, der viser, at der er 10,7 måneders opbevaringskapacitet ved skønnet maksimal produktion ved opbevaring i husdyrbruget gyllebeholdere. Som udgangspunkt vil gyllebeholderne primært blive benyttet til gylle fra husdyrbruget, men ved overskudskapacitet kan der blive kørt gylle til fra Tummelsbjerg 1.

Der er ingen møddingsplads på husdyrbruget.

Det er en maskinstation, der står for udbringningen af gylle. Maskinstationen benytter gyllevogne med læssekran med automatisk tilbageløb af skum til gyllebeholder.

2.1.3 Drift af anlægget

Driften varetages af ansøger selv og 1-2 medarbejdere. Driften af anlægget er beskrevet i de følgende punkter. I forbindelse med salget af ejendommen til ansøger, er de fleste af markerne udskilt i en selvstændig ejendom, og det lille markareal, der hører til den matrikulære ejendom, er pt bortforpagtet.

Der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Slidte dele repareres eller udskiftes løbende
- Der registreres dyr i CHR
- Gyllepumpningen overvåges og der tjekkes først om der er plads i gyllebeholderen
- Der er sundhedsrådgivning med dyrlægebesøg hver 4. uge
- Antal tilkørte dyr samt dyr kørt til slagteri og flyttet til andre husdyrbrug og dyr bortskaffet til DAKA registreres i Svineflyttedatabasen
- Der føres journal over medicinforbrug
- Indlægssedler for indkøbt foder gemmes. Der udarbejdes blanderecepter for foderblandinger og forbruget af foder registreres.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres årligt i forbindelse med regnskabet
- Der forventes gennemført kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør ca. hvert 5. år, herunder termofotografering
- Der udføres egenkontrol af slukningsudstyr som udskiftes ved behov
- Der udarbejdes gødningsregnskab og mark/gødningsplan for bedriften
- Der udarbejdes sprøjteplan og sprøjtejournal for bedriften

2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)

Husdyrbrugets eksisterende stalde, driftsbygninger, gyllebeholder mv. fremgår af bilag 1.

De eneste nye anlæg er 2 fodersiloer til maks. 20 ton foder pr. stk., der opsættes på en betonplatform på østsiden af den østligste mellembygning mellem stald 2 og 3, samt en ny afhentningstank på forventet ca. 99 m³, som skal benyttes til at pumpe gylle over i forud for, at biogasanlæg afhenter gylle. Placeringen af afhentningsbeholderen er den forventede placering.

Fodersiloerne får en diameter på maks. 2,4 m og en højde på op til ca. 10 m, hvilket er lavere end de højeste siloer på husdyrbruget. Afhentningstanken kommer til at blive i højde med gyllebeholderens sidehøjde eller maks. ½ m over, hvis der etableres overløb til gyllebeholderen fra 1987 på 4.000 m³.

De eneste andre ændringer som lovliggøres i forbindelse med den kommende miljøtilladelse er, at der i halvdelen af stald 3 og i hele stald 5 er blevet støbt op i gyllekanalerne, så ca. halvdelen af arealet i stierne er med fast gulv uden kumme under, hvor der tidligere har været fuld kumme under stierne.

2.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)

Tummelsbjerg P/S driver desuden husdyrbrug på Tummelsbjerg 1, 6300 Gråsten, hvor der er sohold.

2.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)

2.4.1 Landskabelige forhold

Ifølge Plandata.dk ligger husdyrbruget i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder. I forhold til landskabelige udpegninger ligger husdyrbruget inden for udpegningen af Særligt værdifuldt landbrugsområde men uden for områder udpeget som Bevaringsværdigt landskab, Større sammenhængende landskaber, Geologiske bevaringsværdier og Kystnærhedszonen.

De fleste bygninger er murede med røde mursten (stalde, lade og Gl. Kirkevej 19), stuehuset og garagen er malet hvidt og maskinhuset er opført med røde stålplader. Tagene er med grå fibercementplader bortset fra stuehuset og Gl. Kirkevej 19, der har rødt tegltag. Der er hvide gavltrekanter på en del af driftsbygningerne.

2.4.2 Beskyttelseslinjer

Husdyrbruget ligger uden for sø- og åbeskyttelseslinje, skov- og kirkebyggelinje samt fortidsmindebeskyttelseslinje. Kirkebyggelinjen i forhold til Rinkenæs Gamle Kirke starter dog lige nord for den nordligste smågrisestald.

2.4.3 Kulturarv

Ifølge Plandata.dk ligger husdyrbruget uden for værdifuldt kulturmiljø men inden for kulturhistoriske bevaringsværdier. Udpegningen skyldes kirkelandskab til Rinkenæs Gamle Kirke.

De nye fodersiloer og den nye afhentningstank kommer til at ligge inden for udpegningen for kulturhistoriske bevaringsværdier, men kommer til at ligge i tilknytning til de eksisterende bygninger og anlæg og bliver ikke højere end de eksisterende siloer, som er de højeste anlæg på husdyrbruget. Det vurderes derfor, at de ikke vil få en væsentlig negativ påvirkning på udpegningen.

Betonfundamentet til de nye fodersiler berører kun det allerøverste jordlag, og bliver støbt på et sted, hvor der i forvejen har været gravet i forbindelse med etableringen af stalderne. Hvor afhentningstanken skal etableres har det meste af området været gennemgravet i forbindelse med etableringen af den nærliggende gyllebeholder. Nærmeste registrerede fund er et ikke-fredet fund af nogle stolpehuller og enkelte gruber ca. 80 m nord for den nordligste stald. Der skal derfor alligevel være fokus på, om der i forbindelse med gravearbejde stødes på et fortidsminde og såfremt dette sker, skal Museum Sønderjylland tilkaldes

2.4.4 Afstandskrav

Husdyrbruglovens² afstandskrav jf. § 6 overholdes. Husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- en nabobeboelse

samt mere end 10 m fra

- ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder
- nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder

I tabellen herunder er afstande jf. Husdyrlovens § 8 vist:

² Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr 520 af 01/05/2019

Nærmeste mod nordøst - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Ny silo 1	388
Staldbygning	Stald 4. D-stald - ændres til flexstald	379
Gødningslager	Gyllebeholder	451

Nærmeste naboskel - Naboskel		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Ny silo 1	197
Staldbygning	Stald 7. Smågrigestald med gyllekøling	108
Gødningslager	Gyllebeholder	123

Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed? - Levnedsmiddelvirksomhed		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Ny silo 2	912
Staldbygning	Stald 1. L/D-stald - ændres til smågrise+heste mv.	881
Gødningslager	Gyllebeholder	938

Nærmeste nabobeboelse Melskovvej 12 - Nabobeboelse		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Ny silo 2	246
Staldbygning	Stald 5. Toklimastald - lovliggørelse af gulv	175
Gødningslager	Gyllebeholder	150

Nærmeste nabobeboelse Melskovvej 25 - Nabobeboelse		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Ny silo 2	271
Staldbygning	Stald 5. Toklimastald - lovliggørelse af gulv	194
Gødningslager	Gyllebeholder	178

Nærmeste aktive boring jf. Jupiterdatabasen - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Ny silo 2	228
Staldbygning	Stald 5. Toklimastald - lovliggørelse af gulv	159
Gødningslager	Gyllebeholder	134

Tabel 4: Afstande jf. Husdyrlovens § 8 stk. 1

Nærmeste aktive vandværksboring jf. Jupiterdatabasen - Vandforsyningsanlæg (almen)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Ny silo 2	1390
Staldbygning	Stald 1. L/D-stald - ændres til smågrise+heste mv.	1368
Gødningslager	Gyllebeholder	1429

Gl. Kirkevej - Offentlig vej og privat fællesvej

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Ny silo 1	31
Staldbygning	Stald 4. D-stald - ændres til flexstald	11
Gødningslager	Gyllebeholder	84

Stuehus - Beboelse på samme ejendom

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Ny silo 2	101
Staldbygning	Stald 1. L/D-stald - ændres til smågrise+heste mv.	54
Gødningslager	Gyllebeholder	93

Nærmeste mod sydvest - Vandløb og søer over 100 kvm

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Ny silo 2	287
Staldbygning	Stald 1. L/D-stald - ændres til smågrise+heste mv.	218
Gødningslager	Gyllebeholder	200

Nærmeste vandløb - Vandløb og søer over 100 kvm

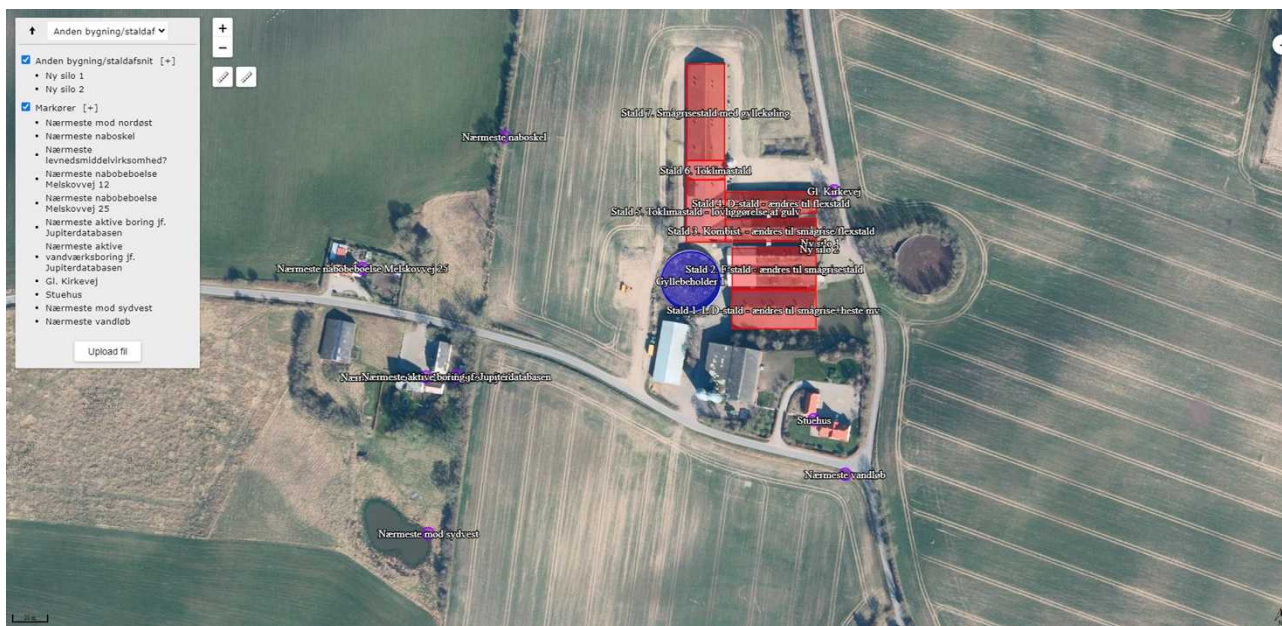
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Ny silo 2	134
Staldbygning	Stald 1. L/D-stald - ændres til smågrise+heste mv.	88
Gødningslager	Gyllebeholder	130

Tabel 4: Afstande jf. Husdyrlovens § 8 stk. 1 – fortsat

Afstandskravene fra stalde og gyllebeholder til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m², offentlig vej og privat fællesvej samt beboelse på samme ejendom er 15 m - afstandskravene til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning og til levnedsmiddelvirksomhed er på 25 m - afstandskrav til naboskel er på 30 m og afstandskrav til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning og nærmeste nabobeboelse er på 50 m. Husdyrgodkendelse.dk opgiver afstanden fra nærmeste stald, lager eller indtegnet anden bygning i forhold til de forskellige udpegninger (markører). Bortset fra afstandskravet til Gl Kirkevej overholdes alle afstandskrav. Stald 3 og 4 ligger med en mindre del af staldene mindre end 15 m fra Gl Kirkevejs faktiske forløb. Da der kun sker ændringer af dyretyper i stald 3 og 4, og det er mange år siden, at tidligere ejer ændrede gulvet i en del af stald 3, og dette ikke har påvirket oversigtsforholdene i forhold til vejen, antages det, at der ikke skal ansøges om fornyet dispensation fra afstandskravet til vej.

På kortudsnittet på figur 2 er vist nærmeste sø, vandløb, naboskel, nabobeboelser, offentlige vej og beboelsen på husdyrbruget. Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed, ikke almene vandboring og vandværksboring ligger så langt væk, at de nærmeste øvrige punkter ikke ville kunne ses ordentligt på

kortudsnittet, hvis alle punkter skulle vises. Punkterne er udpeget så de ligger tættest muligt på stalde, hvor der sker ændringer af dyretype eller produktionsareal.

Figur 2: Oversigtskort over nærmeste markører

Udpegningen af naboen på Melskovvej 12 og nærmeste aktive boring jf. Jupiterdatabasen ligger oven i hinanden.

2.5 Ammoniakemission og -deposition samt biodiversitet (B5, B4)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift samt evt. oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter. Der er installeret gyllekøling i stald 7. Se nærmere om effekten af gyllekølingen under punkt 2.12.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre fremgår af tabel 5. Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget falder fra 4.627,7 kg NH₃-N/år til 3.021,8 kg NH₃-N/år som følge af ændringerne – herunder at stald 1 stort set tages ud af drift.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2640,6	381,2	3021,8
Nudrift	4246,5	381,2	4627,7
8 års-drift	4246,5	381,2	4627,7

Tabel 5: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og totalt fra husdyrbruget

De nærmeste naturtyper i forhold til husdyrbruget er udpeget (se figur 3 og 4)

Figur 3: Husdyrbrugets placering i forhold til de nærmeste naturområder

Figur 4: Husdyrbrugets placering i forhold til alle udpegede naturområder

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

Da der primært sker reduktion af produktionsarealerne og ammoniakdepositionen falder, er der ingen risiko for, at bilag IV-arter kan blive negativt påvirket.

I tabel 6 ses de specifikke krav for maksimal total- og merdeposition af ammoniak til kategori 1 og 2 natur, samt krav der kan stilles til kategori 3 natur.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL3 (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. Totaldeposition (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovesarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Kan fx være enge, strandenge og søer	
<p>* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1.000 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m</p>		

Tabel 6: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak

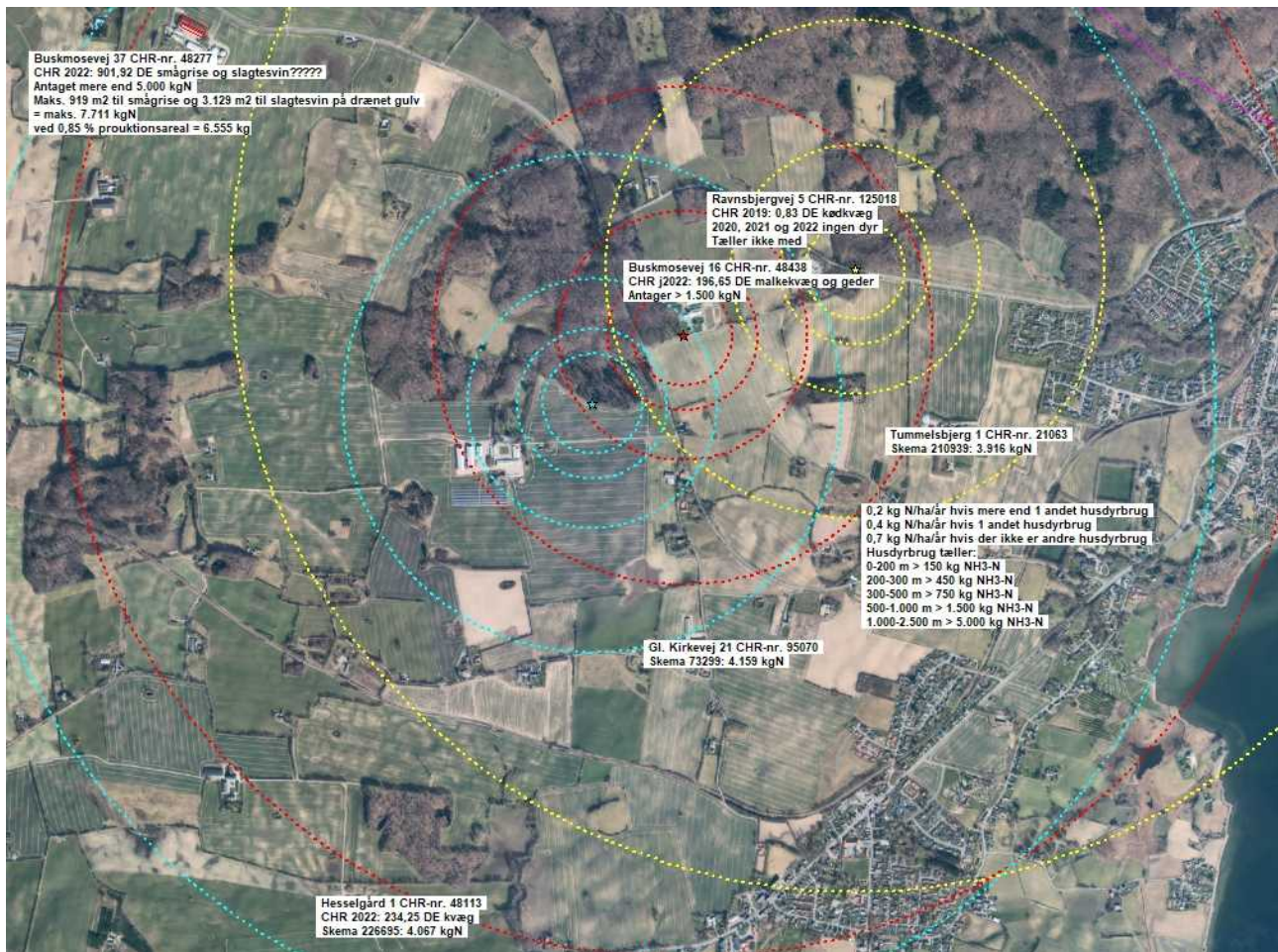
³ Naturbeskyttelsesloven, Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 1392 af 04/10/2022

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Vandhul SV - OBS: Ikke kategori 3 natur!	Kategori 3	Ansøger	0	V	-0,3	-0,3	0,6
Kategori 3 skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,1	-0,1	0,2
Eng mod nord - OBS: Ikke kategori 3 natur!	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,3	-0,3	0,7
Vandhul NØ - OBS: Ikke kategori 3 natur!	Kategori 3	Ansøger	0	V	-0,3	-0,3	0,6
Overdrev mod syd	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kategori 1 natur NNØ	Kategori 1	Ansøger	2	S	-0,1	-0,1	0,1
Kategori 1 natur stik nord	Kategori 1	Ansøger	2	S	-0,1	-0,1	0,1
Mose ved eng mod nord	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,3	-0,3	0,6
Nærmeste kategori 1 natur	Kategori 1	Ansøger	2	S	0,0	0,0	0,1

Tabel 7: Total og merdeposition af ammoniak til udpegede naturområder

Kategori 1 natur

Det nærmeste kategori 1 naturområde ligger i habitatområdet Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov ca. 1 km nord for husdyrbruget (se figur 3 og 4). Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at totaldepositionen til naturområderne er på 0,1 kg N/ha/år i ansøgt drift. Der er 2 eller flere husdyrbrug, der bidrager med ammoniak til naturområderne jf. § 26 stk. 2, hvorfor totaldepositionskravet er på maks. 0,2 kg N/ha/år til kategori 1 naturområderne. Totaldepositionskravet er dermed overholdt. Se kumulationskort herunder.

Figur 5: Kort over kumulation med andre husdyrbrug

Kategori 2 natur

Det nærmeste kategori 2 naturområde er ifølge Husdyrgodkendelse.dk et overdrev ved Stranderød ca. 2 km syd for husdyrbruget. Beregningen viser, at der er en totaldeposition til overdrevet på 0,0 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet til kategori 2 natur er dermed overholdt, idet totaldepositionen er mindre end 1 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur og § 3 områder

De nærmeste kategori 3 naturområder er en mose godt 400 m nord for husdyrbruget samt en udpeget kategori 3 skov (tilgroet lysåbent) godt 1 km nordvest for husdyrbruget.

Herudover er der fortaget beregninger til nærmeste søer og en eng. Søer, enge og strandenge er ikke omfattet af kategoriseringen af natur, men er beskyttet af Naturbeskyttelsesloven.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at merdepositionen til naturpunkterne er negativ og ligger på -0,1 til -0,3 kg N/ha/år. Det skrappeste krav, kommunen kan stille til kategori 3 natur, er en merdeposition på maks. 1,0 kg N/ha/år, hvilket er overholdt.

Da den udpegede potentielt ammoniakfølsomme skov modtager mindre end 1 kg NH₃-N/ha/år i merdeposition, er der ikke brugt ressourcer på at afklare, om skoven reelt er ammoniakfølsom.

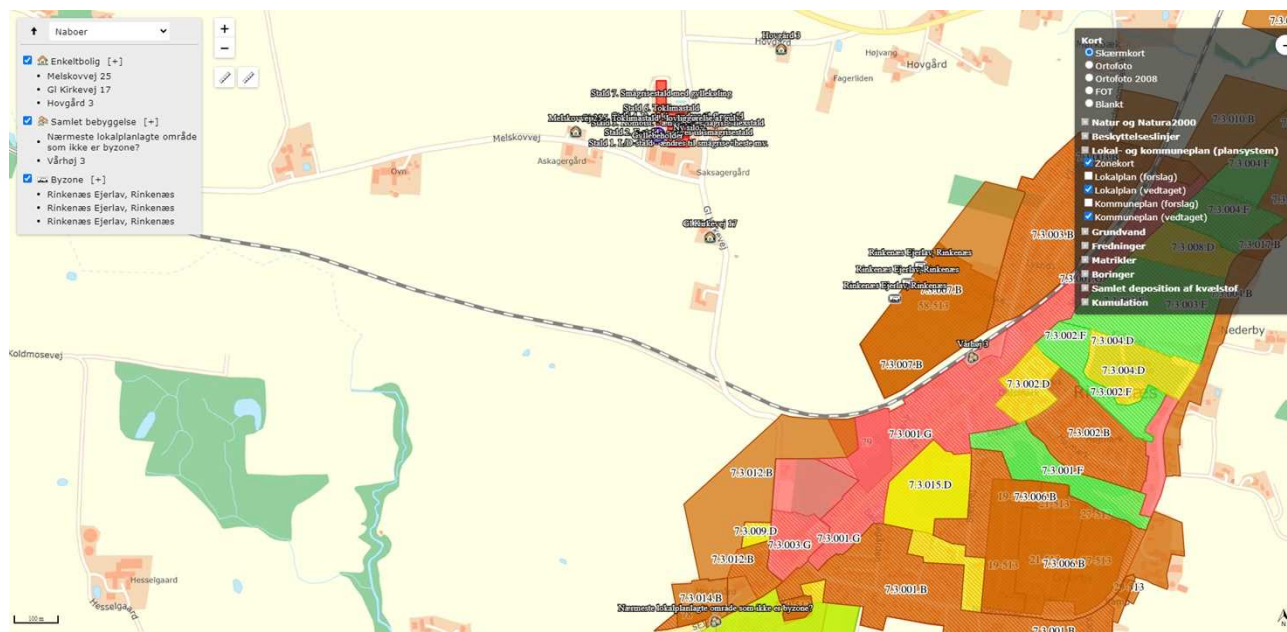
Andet om natur og biodiversitet

Husdyrbruget ligger ifølge Plandata.dk uden for område udpeget som økologiske forbindelser og naturbeskyttelsesinteresser eller potentielle økologiske forbindelse og naturbeskyttelsesinteresser.

Ifølge Naturdata på Danmarks Miljøportal er inden for 1.000 m fra husdyrbruget registreret en enkelt lokalitet med stor vandsalamander. Denne lokalitet ligger ca. 600 m sydsydvest for husdyrbruget på den modsatte side af jernbanen.

2.6 Lugtmission (B6, B4)

Nærmeste lugtberegningsspunkter er udpeget i skema 234519 i Husdyrgodkendelse.dk (se figur 6).

Figur 6: Nærmeste nabo, samlet bebyggelse, byzone og sommerhusområde

Der er ikke kumulation i forhold til lugt fra andre husdyrbrug i forhold til nærmeste nabo og byzone, da der ikke er husdyrbrug med mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 100 m fra beboelsen og 300 m fra samlet bebyggelse (lokalplanlagt område med rekreativt formål), byzone og fremtidig byzone.

Beregningerne viser, at lugtgeneafstandene overholdes og at beskyttelsesniveauet for lugt dermed er overholdt (se tabel 8).

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 GI Kirkevej 17	0	FMK	211	211	303,3	Ja
 Hovgård 3	0	NY	221,4	221,4	310,6	Ja
 Melskovvej 25	0	NY	221,4	221,4	233,5	Ja
 Nærmeste lokalplanlagte område s...	0	NY	529,7	476,8	1208,6	Ja
 Vårhøj 3	0	NY	529,7	476,8	921,2	Ja
 Rinkenæs Ejerlav, Rinkenæs	0	NY	715,1	679,3	690	Ja
 Rinkenæs Ejerlav, Rinkenæs	0	NY	715,1	694,1	694,4	Ja
 Rinkenæs Ejerlav, Rinkenæs	0	NY	715,1	679,3	690,3	Ja

Konsekvenszone: 985 m

Tabel 8: Beregning af lugt geneafstand til nærmeste nabo, samlet bebyggelse, byzone mv.

2.7 Øvrige emissioner og gener (B7)

De enkelte kilder til gener/forurening er beskrevet herunder.

2.7.1 Støj (B7)

De største støjgener vil forekomme i forbindelse med ventilation, gyllepumpning, oprøring af gyllebeholdere, indblæsning af foder i fodersiloer, foderanlæg samt transport af dyr, foder, halm og gylle mv. Foderanlæg kan ikke høres uden for bygningerne. Støjkilder fremgår af bilag 1. Det er muligt, at noget af ventilationen i stald 1 slukkes i forbindelse med, at produktionsarealet i stalden reduceres, hvis vil betyde mindre støj fra denne kilde. Nye kilder til støj vil blive indblæsning af foder i de nye siloer, samt aktiviteter i forbindelse med den nye afhentningsstank. Tankbilernes pumpesystem er meget lidt støjende, med der vil komme flere transporter op langs vestsiden af staldene efter etableringen af den nye afhentningstank. Det er endnu ikke afklaret, om der etableres en vendeplads, eller om der køres ind fra Melskovvej og ud nord om staldene (eller modsat).

Pga. afstanden til nærmeste naboer mv. vurderes støj ikke at kunne genere naboerne væsentligt. Transporter forbi naboer vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra anden vejtransport.

2.7.2 Rystelser og vibrationer (B7)

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transporter til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Som beskrevet under punkt 2.7.1 kommer der nye fodersiloer og en ny afhentningstank, hvor der i forbindelse med aktiviteterne kan opstå rystelser og vibrationer. De eksisterende kilder er fx

ventilationsanlæg, foderanlæg og andre maskiner. Pga. afstanden til nærmeste naboer mv. vurderes de begrænsede rystelser og vibrationer fra eksisterende og nye kilder ikke at kunne genere naboerne.

2.7.3 Støv (B7)

Støv vil primært forekomme i forbindelse med transport, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Kørearealerne ved stalde og øvrige driftsbygninger samt gyllebeholderen er grusbelagte, hvilket medvirker til at reducere risiko for støvgener. Tilsmudsede veje fejes ved behov.

Foder blæses ind i siloerne, hvorfra det ledes ud i staldene gennem rørsystem. Der er støvcykloner på alle siloer.

Pga. afstanden til nærmeste naboer mv. vurderes eventuelle støv fra selve husdyrbruget ikke at kunne genere naboerne.

2.7.4 Lys (B7)

Udendørs belysning i forbindelse med husdyrbruget er vist på bilag 1. Derudover er der også udvendig belysning i forbindelse med stuehuset. Belysningen er tændt i maks. 6-8 timer. Der automatisk tænd/sluk med timer og lysføler. Belysningen i staldene er timerstyret.

Der vil i begrænsede perioder kunne holde køretøjer med lyset tændt ved stalde, maskinhus og gyllebeholdere mv.

Pga. lyskildernes placering og afstanden til nærmeste naboer mv. vurderes lys ikke at kunne genere naboerne.

2.7.5 Skadedyr (B7)

Fluebekæmpelse sker ved indsættelse af rovfluelarver. Der vil blive indsat rovfluelarver ved behov. Alternativt vil fluer vil blive bekæmpet kemisk med et godkendt middel, der sprøjtes ud med tågekanon efter tømning og vask af hver sektion.

Der er indgået aftale med Ewers Skadedyr ApS om rottebekæmpelse. Der forventes opsat ca. 30 klapfælder rundt omkring på husdyrbruget. I øvrigt holdes ejendommen ryddelig, og evt. foderspild mv. vil blive opsamlet med det samme, så risikoen for tilhold af rotter minimeres.

Med bekæmpelse af fluer og rotter og mus vurderes der ikke at kunne opstå gener for naboer mv.

2.7.6 Transporter (B7)

Transport i forbindelse med husdyrbruget sker via overkørslerne til vejene GI Kirkevej og Melskovvej.

Tunge transport sker primært i dagtimerne på hverdage. I gylleudbringningsperioder og høst kan transport dog også ske i de tidlige morgentimer og om aftenen.

Tunge transport (en transport ind og ud betragtes som en samlet kørsel)	Nudrift ved sohold antal/år	Ansøgt drift antal/år
Indkørsel af foder (lastbil, kapacitet til 36 ton)	ca. 78	ca. 130
Indkørsel af korn (traktor og vogn, kapacitet til 10 ton i nudrift – 16 ton i ansøgt drift hvis siloerne vil blive benyttet)	ca. 150	ca. 75
Indkørsel af smågrise (traktor og vogn, kapacitet til ca. 600 smågrise)	0	ca. 83
Afhentning af smågrise (lastbil, kapacitet til ca. 700 smågrise)	ca. 26	ca. 72
Afhentning af dyr til slagteri (lastbil, kapacitet til ca. 210 slagtesvin)	ca. 26	ca. 26
Afhentning af døde dyr (lastbil)	ca. 52	ca. 52

Udbringning af gylle (traktor og gyllevogn, kapacitet til 25 ton)	ca. 500	ca. 366
Kørsel til og fra biogasanlæg (tankbil, kapacitet til ca. 40 ton)	-	ca. 229
Dagrenovation (lastbil)	ca. 26	ca. 26
Transport af affald	ca. 2	ca. 2
Halm (traktor og vogn)	ca. 1	ca. 1
Brændstof (tankbil)	ca. 10	ca. 2
Diverse sækkevarer	ca. 7	ca. 7
I alt	ca. 896	ca. 1.071

Tabel 9: Skønnede antal transporter

Herudover er der kørsel med personbiler og markmaskiner. Markdrift sker med udgangspunkt i Tummelsbjerg 1. På nuværende tidspunkt drives kun 3,5 ha i bedriften.

Transporter er beregnet ud fra, at gyllebeholderne fyldes op med afgasset biomasse en gang om året.

Da der ikke ligger nabobeboelser i umiddelbar nærhed til overkørslerne til Gl Kirkevej og Melskovvej, vurderes transporter ikke at kunne være til gene for naboer.

2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8)

Emnerne er beskrevet i efterfølgende afsnit 2.8.1-2.8.7. Husdyrgødningen fra husdyrbruget køres ud på udbringningsarealer i overensstemmelse med gældende regler. Etablering af en ny betonplatform med 2 nye fodersiloer og en ny afhentningstank vil ikke påvirke jordbund, jordarealer og vand, eller deres relative rigdom, forekomst, kvalitet eller regenereringskapacitet i området og dettes undergrund væsentligt negativt, når afhentningstanken etableres i tætte og stabile materialer. Anlæggene vil kunne fjernes og arealerne igen udlægges til mark, naturarealer eller andet.

2.8.1 Døde dyr (B8)

Døde dyr lægges på opsamlingsplads ved den lejede gyllebeholder øst for Gl. Kirkevej. Større enkelt dyr lægges på spalter under kadaverkap og mindre smågrise opbevares i plastcontainere. Døde dyr tilmeldes til afhentning via app på mobiltelefonen. Daka afhenter efterfølgende hverdag. Daka genanvender de døde dyr som råvarer i biodiesel- og kødbenmelsproduktion.

2.8.2 Affald (B8)

Der er fokus på, at producere så lidt affald som muligt. Affald fra husdyrbruget sorteres, opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Sønderborg Kommunes affaldsregulativ.

Herunder er oplistet husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder i ansøgt drift.

Der er fremadrettet intet oplag af bekæmpelsesmidler eller andre kemikalier på husdyrbruget, og der serviceres heller ikke maskiner på husdyrbruget. Der er derfor ingen affaldsfraktioner i form af spildolie, oliebrændstoffiltre, blyakkumulatorer eller rester af bekæmpelsesmidler. Der er intet medicinaffald, da der kun benyttes afmålte doseringer. Det meste af affaldet køres til Tummelsbjerg 1, hvor der er indgået aftale med Heisel om afhentning af restaffald og Sonfor om de fleste øvrige affaldsfraktioner. De angivne mængder i tabellen herunder er de skønnede affaldsmængder fra husdyrbruget på Gl Kirkevej 21.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder
Olie- og kemikalieaffald mv.:				

Medicinrester	I køleskab ved forrum ved stald mellem stald 2 og 3	Alt bruges		
Spraydåser	I forrum mellem stald 2 og 3	Køres til Tummelsbjerg 1	Sonfor	ca. 150 stk.
Kanyler i særlig beholder	I forrum mellem stald 2 og 3	Køres til Tummelsbjerg 1	Sonfor	1 boks
Fast affald:				
LED-rør og alm. lysstofrør	I forrum mellem stald 2 og 3	Køres til Tummelsbjerg 1	Sonfor	ca. 5 stk.
Jern og metal	Lægges et sted på husdyrbruget	Reka Metal ApS	Kendes ikke	0-1 tons
Diverse brændbart, herunder tom medicinemballage	Der kommer en ca. 250 m ³ container som kommer til at står ved forrummet	Knud Erik Heissel A/S	Sønderborg Kraftvarmeværk	Forventes tømt ugentligt
Plast	I forrum mellem stald 2 og 3	Knud Erik Heissel A/S	Kendes ikke	ca. 200 kg
Pap, papir, glas, drikke- og fødevarekartoner, mad- og tekstilaffald	Kommes direkte i dagrenovationens affaldscontainere og sække	Kommunens indsamlingsordning	Kendes ikke	ca. 200 kg

Tabel 10: Affaldshåndtering og mængder

Paller returneres. Engangspaller køres på genbrugsplads. Den benyttede genbrugsplads er Skodsbøl Genbrugsplads.

2.8.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)

På ejendommen er der en olietank, der benyttes til olie til varmekanon samt oliefyret til nødopvarmning, hvis den genvundne varme fra gyllekølingsanlægget ikke er tilstrækkelig. Tanken er registreret i BBR. Olietanken står på ben på fast bund og der er ikke afløbsriste i nærheden, hvor der ved uheld kan løbe olie til regnvandssystem.

Der er ikke længere oplag af bekæmpelsesmidler. Vaske- og desinfektionsmidler opbevares i forrummet mellem stald 2 og 3. Det maksimale oplag er på ca. 50 l vaske- og desinfektionsmidler ad gangen. Der påfyldes ikke marksprøjte i forbindelse med husdyrbrugets stalde eller anlæg.

2.8.4 Råvarer (B7)

Fremadrettet vil alt foder blive indkøbt som færdigfoder fra foderstofforretning. Foder vil blive opbevaret i 5 indendørs siloer i foderrummet og 4 eksisterende udendørs siloer samt 2 nye. Der er usikkert om de 2 kornsiloer (teknisk anlæg 11 og 12 i BBR) fortsat vil blive benyttet til opbevaring af korn.

De udendørs korn- og fodersiloer er: 2 stk. ca. 300 ton kornsiloer, ca. 14 m høje i galvaniseret stål (opstillet syd for halmladen), 1 stk. ca. 6 ton silo i ufarvet glasfiber, ca. 4 m høj og 2 stk. ca. 20 ton siloer i galvaniseret stål, ca. 8 m høje (opstillet øst for stald 6). Som beskrevet opsættes der 2 nye fodersiloer til maks. 20 ton foder på østsiden af den østligste mellembygningen mellem stald 2 og 3.

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for.

Fodring af smågrisene vil ske som tørfodring med tre blandinger afhængigt af grisens behov. Polte- og slagtesvin vil blive vådfodret med hver sin blanding. Opblanding af vådfoderet sker i blandekar i foderladen

Ud fra normtal benyttes ca. 1,8 foderenheder pr. kg tilvækst for smågrise og ca. 2,64 foderenheder pr. kg tilvækst for slagtesvin. En foderenhed svarer ca. til 1 kg. Med en maksimal produktion af op til 50.000 smågrise ca. 7-30 kg og maks. 5.000 slagtesvin/polte ca. 30-120 kg vil foderforbruget ligge på maks. 1.032 ton årligt.

2.8.5 Energiforbrug (B8)

Der anvendes primært el til ventilation, belysning, gyllepumper, drift af foderanlæg, gyllekølingsanlæg og øvrige elektriske maskiner samt forbrug i stuehuset.

Staldene og stuehuset opvarmes vha. gyllekølingsanlægget. Der er fortsat et oliefyr, der kan benyttes, hvis der i meget kolde perioder om vinteren ikke kan opvarmes tilstrækkeligt med genvundet varme fra gyllekølingen.

Type	Forbrug sohold	Skønnet forbrug i ansøgt drift
El	ca. 550.000 kWh	forventet 550.000 kWh
Olie til varmekanon og ekstra opvarmning	ca. 5.000 l	ca. 5.000 l
Dieselolie (maskiner og markbrug)	ca. 25.000 l	ca. 1.000 l

Tabel 11: Energiforbrug

Ventilationssystemerne er primært undertryksventilationssystemer. Nogle af ventilatorerne er udskiftet til nye mere strømbesparende typer. Alt belysning i staldene er udskiftet til LED-belysning.

Ventilatorer vaskes i forbindelse med vask af de enkelte stalde (reducerer modstanden) – dvs. fremadrettet efter hvert hold smågrise eller polte/slagtesvin. Der er temperaturstyring og alarmer mv. på alle ventilationsanlæggene. Lyset i staldene er timerstyret.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 er elforbruget på ca. 2 kWh pr. produceret smågrise og ca. 10 kWh pr. produceret slagtesvin. Dette tal er baseret på "nyt kaskadestyret ventilationsanlæg".

Normtalsberegningen kommer således frem til ca. 150.000 kWh til svineproduktionen. Husdyrbrugets skønnede el-forbrug ligger således en del over normforbruget. Det skyldes formodentlig, at al ventilationen endnu ikke er udskiftet til lavenergiventilatorer, samt at der benyttes en del el til drift af gyllekølingsanlægget. Udskiftning af ventilationen til mere strømbesparende typer vil være et kommende fokusområde, når ventilationssystemet på et tidspunkt skal udskiftes.

Det vurderes samlet set, at der anvendes BAT i forhold til energi.

2.8.6 Vandforbrug (B8)

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vask af stalde, overbrusning af dyr, sanitære forhold og forbrug i boligen. Vand kommer fra Tørsbøl Vandværk. Der vandes ikke marker.

Vandforbrug i tabellen herunder er skønnet ud fra nuværende forbrug.

Type	Forbrug ved sohold	Skønnet forbrug i ansøgt drift
Drikkevand, vask i stalde, overbrusning mv.	ca. 9.000 m ³	ca. 11.000 m ³
Vask af maskiner	ca. 50 m ³	ca. 20 m ³
Vand til marksprøjte	ca. 125 m ³	-
Stuehus	ca. 100 m ³	ca. 100 m ³
I alt	ca. 9.275 m ³	ca. 11.120 m ³

Tabel 12: Vandforbrug før og efter

Vandbesparelse opnås vha. drikkekopper/ trug, hvor spild opsamles. Der er drikkekopper/ trug i alle stalde. I nogle af stalderne kommer nye foderautomater med indbyggede drikkevandsventiler.

Der er overbrusningsanlæg i alle stalderne. Stalderne sættes i blød med koldt vand inden vask. Iblødsætningen reducerer det efterfølgende forbrug af rengøringsvand. Stalderne vaskes med vaskerobot (højtryksrensere). Vask sker med koldt vand samt sæbe. Der benyttes endvidere desinfektionsmidler.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige vandforbrug på ca. 143 liter pr. smågris og 560 liter pr. slagtesvin (32-107 kg). Med den forventede maksimale produktion på op til 50.000 smågrise og 5.000 polte/slagtesvin 30-120 kg giver et simpelt vægtkorrigeret normalt et vandforbrug på ca. 10.510 m³ pr. år.

Kommunen bør ikke stille vilkår om en maksimal mængde forbrugt vand, idet der kun er tale om normalt og forbruget kan variere fra husdyrbrug til husdyrbrug bl.a. på baggrund af vaskemetode, samt at der gives tilladelse til fri produktion inden for de tilladte dyre- og gultyper.

2.8.7 Spildevand og restvand (B8)

Spildevand fra beboelsen ledes gennem et minirenselanlæg og videre til dræn sammen med tagvandet. Drænet leder til vandløbet Marbæk. Da det eksisterende staldanlæg er gravet ind i en bakke, er der etableret afløb fra grusvejen på den vestlige side af Stald 5, 6 og 7 samt nord for Stald 4, som afleder til et forsinkelsesbassin nord for Stald 4. Regnvand fra øvrige grusarealer nedsiver direkte. Der er intet toilet i forbindelse med staldanlægget.

Der er indsat ledningsplan som bilag 2.

2.9 Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet under afsnittene 2.5-2.8.

De største ulykker der kan forekomme på husdyrbruget, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle. Stalde, gyllekanaler, fortanke, udkørselsbeholder og gyllebeholder er etableret med tætte og stabile bunde og sider, og der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrbrugets gylle (se afsnit 2.1.2). Gyllebeholderne er omfattet af 10 års beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende.

Skulle uheldet være ude og en af gyllebeholderen bryder sammen eller overfyldes ved en fejl, og gyllen løber ud på terrænet ved gyllebeholderne, vil gyllen dels samle sig ved bygningssættet eller løbe mod øst og samle sig i lavning i marken (den lejede gyllebeholder), hvorfra gyllen kan pumpes/graves op. Jord kan evt. skubbes op med rendegraver (står på Tummelsbjerg 1), så gylle forhindres i at gyllen spredes over et større areal. Der kan være risiko for, at gyllen kan nå afløbsristene vest for stald 5, 6 og 7. Ristene kan fx dækkes over med sække og der kan graves jord op og lægges ovenpå, for at blokere afløbene. Hvis gylle er løbet i afløbsristene kan brønden øst for Stald 3 og 4 blokeres eller rørledningen kan graves over. Ved større udslip rekvireres hjælp fra en maskinstation til opsugning/opgravning, såfremt der er behov for det.

I forhold til klimaændringer er det især et ændret nedbørsmønster, der kan tænkes at påvirke husdyrbruget, da husdyrbruget ligger ca. 44 m over havoverfladen, og derfor ikke vil være direkte påvirket af havspejlsstigninger i husdyrbrugets forventede restlevetid. Der ses en tendens til øget nedbør i det centrale Sønderjylland over de sidste ca. 10 år. Som beskrevet i afsnit 2.1.2 er der tilstrækkelig opbevaringskapacitet til rådighed, så der er ikke risiko for, at øget nedbør vil give anledning til overløb af gyllebeholder eller behov for at køre gylle ud under uhensigtsmæssige vejforhold.

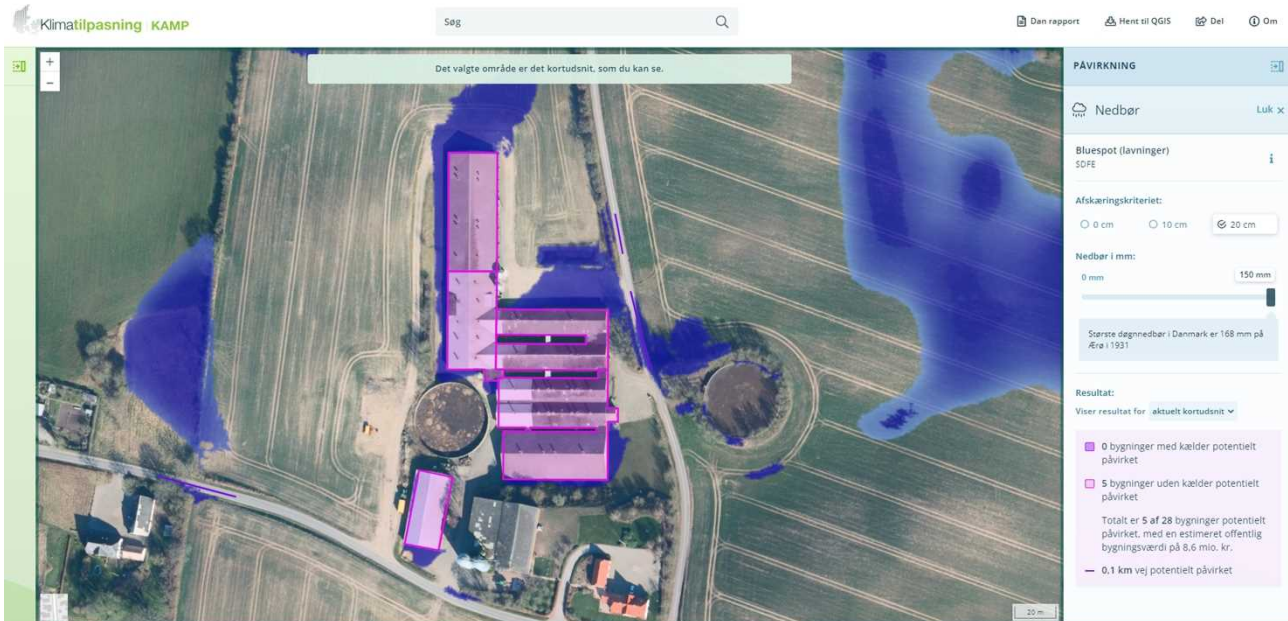
2.10 Klima

Nedenfor fremgår husdyrbrugets sårbarhed i forhold til nedbør, vandstandsstigning fra vandløb, grundvandsstigning samt havvandsstigning.

Nedbør

Figur 7 herunder fremgår det, at bygningerne kan blive påvirket ved værst tænkelige nedbørsmængde.

Der har dog ikke tidligere været problemer med oversvømmelser på husdyrbruget eller forurening som følge af store nedbørsmængder.

Figur 7: Områder der kan blive påvirket af nedbør. Kilde: kamp.miljøportal.dk

Grundvand

Af figur 8 fremgår det, at grundvandet omkring ejendommen står forholdsvis højt (højde på 0,5-2 meter under terræn i vintersæsonen). Dette kan have betydning i forbindelse med tømning af gyllebeholderne.

Figur 8: Grundvandshøjde omkring husdyrbruget om vinteren. Kilde: kamp.miljøportal.dk

Vandløb og hav

Husdyrbruget ligger ikke i et område, der påvirkes af oversvømmelser fra vandløb eller havandsstigning.

2.11 Forslag til egenkontrol (B7)

Forslag til nye gyllekølingsvilkår **[Opdateres når der er modtaget beregninger fra Klimadan for den nødvendige årlige driftstid]**:

1. Gyllekanalerne i Stald 7 - i alt 814 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
2. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på **mindst ????.??? W/m²**.
3. Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.
4. Den årlige driftstid skal være mindst **???? timer**.
5. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningsystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
6. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
7. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.
8. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.
9. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end **_____ dage/uger**.
10. Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.12 BAT-Ammoniakemission (B9)

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at det vejledende BAT-krav for ammoniak overholdes. Der er foretaget en manuel BAT-beregning, idet Husdyrgodkendelse.dk ikke kan beregne BAT, når der ændres på ammoniakreduktionseffekten af en teknologi, der er benyttet i nudrift.

Gyllekølingseffekten er godkendt med følgende vilkår: "Gyllekanalerne i stald 7/ ST-78347, i alt 814 m², skal være forsynet med gyllekølingsanlæg. Anlægget skal køre med en effekt på minimum 34,3 W/m² for at opnå en ammoniakreduktion på 29,6 %. Samlet skal køleeffekten være mindst 27920,2 W på staldanlægget. Varmepumpens kapacitet skal dimensioneres herudfra." Gyllekølingsvilkåret blev oprindeligt givet i 2011, hvor man gik ud fra en anden effekt af gyllekølingen. Ud fra det nuværende kendskab til effekten, vil de 29,6 % svare til 24,5 % ammoniakreduktionseffekt. Der er derfor indtastet 24,5 % ammoniakreduktionseffekt i 8 års drift og nudrift. I ansøgt drift er der indtastet en effekt på 21,6 %, idet det er den nødvendige effekt for at overholde BAT-kravet. Effekten kan nedsættes lidt pga. ændring til smågrise i nogle af staldene. Dette skyldes, at den faktiske ammoniakemission fra smågrise er lidt mindre end BAT-kravet (emissionsfaktoren er 0,56 kg NH₃-N/m² og BAT-kravet er 0,58 kg NH₃-N/m² for mindre udvidelser på under 2.600 m²). Se BAT-beregning i bilag x.

Samlet BAT beregning ? ⓘ			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2641	381	3022
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2641	381	3022
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Samlet ammoniaktab for hele anlægget (alle produktioner) opnåelig ved anvendelse af BAT ? ⓘ					
	Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers Begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens Begrundelse
Rediger	2656	2641			

Tabel 13: BAT-beregning

2.13 Grænseoverskridende virkninger (B10)

Det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er, idet anlægget ligger så langt fra landegrænser, som det gør (knap 2,8 km til den dansk-tyske grænse (grænsen gennem Flensborg Fjord)).

2.14 Alternativer løsninger og 0-alternativet

Da der er tale om en ansøgning om overgang til en ny tilladelse til fri produktion på eksisterende produktionsarealer i eksisterende stalde, og de eneste ændringer er lovliggørelse af allerede foretagne ændringer af gyllekanaler og dermed gulvtyper, samt ændring af dyretyper og mindre ændringer af det produktionsarealernes størrelser i nogle af staldene samt delvis anvendelse af Stald 1, er der ikke overvejet alternative placeringer af staldanlæg. Gyllekølingsanlægget i Stald 7 er i fortsat drift. Derudover ønskes ikke etableret lugt- eller ammoniakreducerende teknologier, og der er heller ikke ønske om at indføre sådanne teknologier, da dette vil medføre øgede udgifter til investering og drift, uden at der kan genereres en væsentlig merindkomst.

Det er muligt, at der senere ansøges om tilskud til teltoverdækninger af gyllebeholderen. Hvis dette gøres, kan BAT-kravet opfyldes uden brug af gyllekølingen. Såfremt der bliver problemer med at gyllekølingsanlægget kører for få timer, kan der således ansøges om tillægsgodkendelse til ændret effekt af teknologierne, hvis der er behov for det. Der er ingen aktuelle planer om at tage gyllekølingsanlægget ud af drift.

0-alternativet er, at husdyrbruget drives videre inden for den nuværende produktionstilladelse. Dette vil dog være et problem i forhold til lovliggørelsen af ændringerne i gyllekanalerne i de stalde, hvor der ikke har været ansøgt om tilladelse til at reducere kummearealet og dermed gulvtypen.

2.15 Kumulation med andre husdyrbrug

Nærmeste erhvervsmæssige husdyrbrug er ansøgers eget sohold på Tummelsbjerg 1 ca. 1,2 km nordøst for husdyrbruget på Gl Kirkevej 21 målt fra centrum til centrum. Tummelsbjerg 1 har en miljøgodkendelse efter Husdyrbruglovens § 16 a. I forhold til samdrift så vil smågrisene fremadrettet komme fra Tummelsbjerg 1, og de producerede polte er til soholdet på Tummelsbjerg 1. Foder leveres som færdigfoder direkte fra foderstofforretning. Som udgangspunkt er det kun planen, at der skal opbevares gylle fra husdyrbruget på Gl Kirkevej 21 i gyllebeholderen og den lejede gyllebeholder, og kun hvis der bliver overskudskapacitet, vil der blive kørt en mindre mængde gylle til fra Tummelsbjerg 1.

Husdyrbrugene på Gl Kirkevej 21 og Tummelsbjergvej 1 vurderes at kunne drives uafhængigt af hinanden, hvilket også er sket hidtil. Det vurderes derfor, at der ikke er samdrift mellem de 2 husdyrbrug, og at de således skal godkendes separat.

På grund af afstanden mellem husdyrbrugene, vurderes der ikke at kunne opstå kumulative virkninger, hverken med hensyn til lugt, støj, rystelser og vibrationer, støv, lys, skadedyr, transporter, døde dyr eller andet, selv om der ligger naboer mellem de to husdyrbrug. Transporter på offentlig vej vil ikke adskille sig fra andre transporter på vejene.

2.16 Erhvervsmæssig nødvendighed

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal kommunen ved opførelse af ny bebyggelse vurdere, om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom. Gl Kirkevej 1 er noteret som landbrug. Landbrugsejendomme er undergivet landbrugspligt.

Miljøstyrelsen skriver i deres husdyrvejledning, at det er deres vurdering, at byggeri til brug for husdyrbrug i langt de fleste tilfælde vil være erhvervsmæssigt nødvendigt, bl.a. fordi landmanden som udgangspunkt ikke har interesse i at opføre byggeri, der ikke er nødvendigt for driften af husdyrbruget, men at det er et krav, at der foretages en konkret vurdering af den erhvervsmæssige nødvendighed. I vejledningen står desuden⁴:

"Langt de fleste husdyrbrug vil desuden ligge på landbrugsejendomme. Det vil i sådanne tilfælde sjældent være nødvendigt, at det fremgår eksplicit af afgørelsen, at der er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri. De tilfælde, hvor kommunens vurdering vil kunne have selvstændig betydning, vil formentlig alene være, hvor der er tale om så omfattende byggeri, at det får industrilignende karakter, eller tilfælde hvor der er tale om byggeri til brug for små hobbybrug. Der kan dog også være andre husdyrbrug, i praksis navnlig minkfarme, på ejendomme uden landbrugspligt. Det forhold, at kommunen vurderer, at der ikke er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri for ejendommens drift som landbrugsejendom, betyder ikke i sig selv, at byggeriet ikke kan godkendes eller tillades. F.eks. vil der kunne være behov for at fastsætte yderligere vilkår til varetagelse af landskabshensyn, hvis der er tale om byggeri af industrilignende karakter."

Som beskrevet skal der ikke bygges nyt. Fri produktion på nuværende produktionsarealer med mindre ændringer i produktionsarealernes størrelser, opstilling af 2 nye fodersiloer samt etablering af en afhentningstank anses for erhvervsmæssigt nødvendigt.

2.17 Oplysninger om konsulenten (A4)

Ansøgningen er udarbejdet af Cand.scient. Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold i mere end 19 år. Først i den kommunale enhed Sønderborg Områdets Miljøcenter og senere som miljørådgiver i landboforeningen LandboSyd.

3. Screening af om projektet er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering (D1-3)

Projektet vurderes ikke at kunne medføre væsentlige virkninger på miljøet i relation til de kriterier, der er anført i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, punkt D nr. 1 og 2, der omhandler projektets karakteristika og placering eller arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet under hensyn til projektets indvirkning på faktorer, der følger af § 4, stk. 8. Se bilag 5.

⁴ <https://husdyrvejledning.mst.dk/vejledning-til-bekendtgørelserne/husdyrgodkendelses-bekendtgørelsen/14-kommunens-afgørelse-om-godkendelse-og-tilladelse/>

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 63 punkt 3, skal husdyrbruget særkender beskrives. Det vurderes at denne ansøgning beskriver alle husdyrbrugets særkender.

I forhold til alle gener og emissioner vurderes afstanden til natur og nabobeboelser mv. at være så stor, at der ikke er vil kunne forekomme væsentlige påvirkning af eller gener for omgivelserne. Som beskrevet i ansøgningen overholdes beskyttelsesniveauerne med hensyn til lugt og ammoniak.

På baggrund af ansøgningen vurderes det, at godkendelse af en netto reduceret andel af de eksisterende produktionsarealer og en ændring af dyreholdets sammensætning ikke vil kunne påvirke det omgivende miljøet væsentligt, og derfor vurderes ansøgningen ikke at være omfattet af kravet om miljøkonsekvensvurdering. I bilag 5 er henvist til, i hvilke af ansøgningens afsnit de relevante kriterier efter Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 punkt D er beskrevet.

4. Konklusion

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte tilladelse efter de nye regler om fri produktion på produktionsarealerne i staldene på GI Kirkevej 21 ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Sønderborg Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

Husdyrbruget har ligget på GI Kirkevej 21 med det nuværende bygningsæt siden en gang omkring 2013, hvor Stald 7 er bygget. Husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne i forhold til intensitet og kompleksitet og påvirkningernes sandsynlighed er derfor kendt af omgivelserne. En ændring fra er sohold med smågrise og polte til et smågrisehold med en vis andel polte/slagtesvin vurderes ikke at ændre påvirkningen væsentligt.

Når en gang husdyrbruget ophører, vil stalde og anlæg kunne tømmes, rives ned og fjernes og arealet lægges ud som mark eller andet formål.

5. Bilag

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Ledningsplan

Bilag 3: Opgørelse over produktionsarealer mv.

Bilag 4: BAT-beregning

Bilag 5: Screeningsskema

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Ledningsplan

Bilag 3: Opgørelse over produktionsarealer mv.

Bilag 4: BAT-beregning

30.08.2023

Skema 234519	Renoveret	Gulvtype nudrift	Gulvtype ansigt drift	Produktionsareal ansigt drift	Produktionsareal nudrift	Produktionsareal 8 års drift	Kommentarer
Stald				320	512	512	
Stald 1		Sær, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv	0	273	273	512 Beregnet ud fra gammel tegning. En stor sektion.
Stald 1		Sær, gølle og drægtige. Individual opstaldning, fuldspalte	Ingen dyr	0	0	0	273 Beregnet ud fra gammel tegning. En stor sektion.
Stald 1	x		Heste, får og gæder: Dybstrøelse	32	0	0	
Stald 2		Sær, dægvende, kassastier, fuldspaltegulv	Smågrise, Drænet gulv og spalter (50%/50%)	233	242	242	242: En sektion. Jacobs oplysninger om stillindretning. 2 farestier slås sammen til en sti til smågrise.
Stald 2	x	Sær, dægvende, kassastier, delvis spaltegulv	Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv	15	0	0	0 Extra areal lift. Nudrift og 8 års drift.
Stald 4		Sær, dægvende, kassastier, delvis spaltegulv	Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv	456	456	456	456 To sektioner. Jacobs oplysninger om stillindretning. 2 farestier slås sammen til en sti til smågrise.
Stald 4		Sær, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Flæggruppe: Slagtesvin og smågrise: 50-75 % fast gulv	447	447	447	447 GI fuldspaltestald, kana delvis fyldt op 50-75 % fast gulv
Stald 5		Sær, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Flæggruppe: Slagtesvin og smågrise: 50-75 % fast gulv	28	28	28	228 Som stald 4
Stald 5	x	Sær, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv	211	211	211	211 Som stald 4
Stald 5 (1-8)		Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33 %/67%)	Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv	567	567	567	567 Otte sektioner. Kanaler er blevet fyldt delvist op, så der ikke er rumme under halvdel af gulvets lsten
Stald 6 (9-10)	x	Sær, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv	155	155	155	155 To sektioner. Uændret: 1/3 - 1/3 fast, drænet og spalter
Stald med gyllekøling (11-16)			Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv	965	965	965	965 6 sektioner. Uændret: 1/3 - 1/3 fast, drænet og spalter
I alt:				3629	4056	4056	
<p>OBS: Stald 3 og 4 blev forbundelse med miljødokendelsen fra 2012 ansigt, ændret fra slagteavinstalde med fuldspaltegulve til dels stald med løsgående sser og dels halv-halv løsgående sser og slagtesvin på drænet gulv og spalter. Løsgående sser kunne og kan kun indstattes på delvis fast gulv og spalter. I forbindelse med renoveringen blev der imidlertid etableret delvis fast gulv og spalter over alt i begge staldene med mere end 50% fast gulv i stierne!</p> <p>Tilsvarende blev der i smågrise stald 5 tilføjet komme i halvdelen af arealet i alle stierne. Del af stald 3 og hele stald 5 er derfor vist som renoveret.</p>							

Bilag 5: Screeningskema

Relevante kriterier til bestemmelse af om en ansøgning om godkendelse efter § 16 a, stk. 4, eller tilladelse efter § 16 b, i Husdyrbrugloven er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering, jf.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 4, nr. 3. I nedenstående tabel angives bilag 1 punkt D kriterier med henvisning til, hvor i denne miljøansøgning emnerne er beskrevet.

Krav i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 punkt D	Henvisning til relevante afsnit i miljøansøgningen
<p>1. Projektets karakteristika</p> <p>Projektets karakteristika skal især ansues i forhold til:</p> <p>a) Hele projektets dimensioner og udformning.</p> <p>b) Kumulation med andre eksisterende og/eller godkendte projekter.</p> <p>c) Brugen af naturressourcer, særlig jordarealer, jordbund, vand og biodiversitet.</p> <p>d) Affaldsproduktion.</p> <p>e) Forurening og gener.</p> <p>f) Risikoen for større ulykker og/eller katastrofer, som er relevante for det pågældende projekt, herunder sådanne som forårsages af klimaændringer, i overensstemmelse med videnskabelig viden.</p> <p>g) Risikoen for menneskers sundhed (f.eks. som følge af vand- eller luftforurening).</p>	<p>I følgende afsnit er projektets karakteristika beskrevet:</p> <p>2.1 og 2.2</p> <p>2.15</p> <p>2.8</p> <p>2.8.2</p> <p>2.5 -2.7</p> <p>2.9 og 2.10</p> <p>2.6 og 2.9</p> <p>Samlet vurderes projektets karakteristika ikke at give anledning til, at projektet vil kunne påvirke miljøet væsentligt.</p>
<p>2. Projektets Placering</p> <p>Den miljømæssige sårbarhed i de geografiske områder, der kan forventes at blive berørt af projekter, skal tages i betragtning, navnlig:</p> <p>a) den eksisterende og godkendte arealanvendelse,</p> <p>b) naturressourcernes (herunder jordbund, jordarealer, vand og biodiversitet) relative rigdom, forekomst, kvalitet og regenereringskapacitet i området og dettes undergrund,</p> <p>c) det naturlige miljøes bæreevne med særlig opmærksomhed på følgende områder:</p> <p>i) Vådområder, områder langs bredder, flodmundinger.</p>	<p>I følgende afsnit er projektets placering beskrevet:</p> <p>2.8</p> <p>2.5 og 2.8</p> <p>2.4 (i-viii)</p>

<p>ii) Kystområder og havmiljøet.</p> <p>iii) Skovområder.</p> <p>iv) Naturresevater og -parker.</p> <p>v) Områder, der er registreret eller fredet ved national lovgivning; Natura 2000-områder udpeget af medlemsstater i henhold til direktiv 92/43/EØF og direktiv 2009/147/EF.</p> <p>vi) Områder, hvor det ikke er lykkedes — eller med hensyn til hvilke det menes, at det ikke er lykkedes — at opfylde de miljøkvalitetsnormer, der er fastsat i EU-lovgivningen, og som er relevante for projektet.</p> <p>vii) Tætbefolkede områder.</p> <p>viii) Landskaber og lokaliteter af historisk, kulturel eller arkæologisk betydning.</p>	<p>Samlet vurderes projektets placering ikke at give anledning til, at projektet vil kunne påvirke miljøet væsentligt.</p>
<p>3. Arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet</p> <p>Projektets forventede væsentlige virkninger på miljøet skal ses i relation til de kriterier, der er anført under punkt 1 og 2 ovenfor, og under hensyn til projektets indvirkning på faktorer, der følger af § 4, stk. 8, idet der skal tages hensyn til</p> <p>a) indvirkningens størrelsesorden og rumlige udstrækning (f.eks. geografisk område og antallet af personer, der forventes berørt),</p> <p>b) indvirkningens art,</p> <p>c) indvirkningens grænseoverskridende karakter,</p> <p>d) indvirkningens intensitet og kompleksitet,</p> <p>e) indvirkningens sandsynlighed,</p> <p>f) indvirkningens forventede indtræden, varighed, hyppighed og reversibilitet,</p> <p>g) kumulationen af projektets indvirkninger med indvirkningerne af andre eksisterende og/eller godkendte projekter,</p> <p>h) muligheden for reelt at begrænse indvirkningerne.</p>	<p>I følgende afsnit er projektets potentielle indvirkninger på miljøet beskrevet:</p> <p>hele afsnit 2 med underafsnit</p> <p>hele afsnit 2 med underafsnit 2.1.2</p> <p>hele afsnit 2 med underafsnit</p> <p>hele afsnit 2 med underafsnit</p> <p>hele afsnit 2 med underafsnit</p> <p>2.5, 2.6 og 2.15</p> <p>4</p> <p>Samlet vurderes projektet i relation med andre projekter, ikke at give anledning til, at projektet vil kunne påvirke miljøet væsentligt.</p>